VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917 — Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 92 — Vol. XLI vuosikerta — SUDBURY, ONTARIO — Tiistaina, elokuun 11 p. — Tuesday, Aug. 11, 1959

Ydinasekokeiluja jatketaan Yhdysvalloissa lokakuussa

Aikomuksena on suorittaa kokeiluja ulkopuolella maan ilmapiirin ja suolakaivoksessa maan alla

Washington. — Yhdysvallat on päättänyt aloittaa uudelleen ydinasekokeilunsa ensi lokakuussa vaikka presidentti Eisenhower olisikn vierailemassa Moskovassa ja keskustelemassa maailman ongelmista pääministeri Hrushtshevin kanssa, ilmoitettiin täällä viikonlopulla.

Ensimmäinen näistä kokeista voi mahdollisesti olla eräässä Louisianan suolakaivoksessa toimitettavaksi suunniteltu, jonka tarkoituksena on todeta, josko maanalaisia räjähdyksiä voidaan mitata maan päällä. Räjähdyksen voimaksi on suunniteltu 50 kilotonnia (vastaa 50,000 tonnia trotyyliä).

Myös on suunniteltu räjähdyksiä korkealla yläpuolella maan ilmapiirin ja viranomaiset väittävät, että sellaisista kokeista ei johtuisi radioaktiivisuutta.

Radioaktiivisuus Yhdysvalloissa on noussut niin korkeaan pisteeseen, että esimerkiksi St. Georgen kaupungin läheisyydessä Utahissa on olemassa enemmän strontium 90 radioaktiivisuutta kuin missään muualla maailmassa. Tämä johtui Nevadassa v. 1957 toimeenpannusta yhdestä ainoasta kokeesta. Tiedot radioaktiivisuudesta on pidetty salassa atomienergiakomission toimesta, mutta pääsivät kuitenkin kongressin tietoon. Radioaktiivisuuden siellä sanotaan olevan nyt rajassa, jonka ylittäminen merkitsisi ihmisten sukupuolisesti vioittamista.

Kokeilemalla maan alla ja maapallon ilmapiirin ulkopuolella Yhdysvallat toimeenpanisivat Neuvostoliitolle ehdottamansa ydinasekokeilukiellon. Neuvostoliitto vaatii Genevessä ydinasekokeilukiellosta käydyissä neuvotteluissa, että kaikki ydinasekokeilut kiellettäisiin. Yhdysvallat sen sijaan oli valmis kieltämään vain ne kokeet, jotka aiheuttavat radioaktiivisuutta. Nyt Yhdysvaltain taholta väitetään, että sen suunnittelemat kokeet eivät tule aiheuttamaan radioaktiivitule aiheuttamaan radioaktiivisuutta.

Yhdysvaltain atomienergiivaliokunta on myös omaksunut neuvonantajansa Tom Murrayn väitteen, että 'rajoitetut" sodat ovat mahdollisia ja että siitä syystä on Yhdysvaltain jatkettava pienempien ydinaseiden kokeilemista.

Newfoundlandissa perustetaan uutta puoluetta

St. John's, Nfld. — Ed. Finn, joka erosi Corner Brook Western Star-lehden toimittajan tehtävistä syytettyään, että lehti oli epärehellisesti kirjoittanut Newfoundlandin mesätyöläisten lakosta, valittiin viime viikonlopulla Newfoundlandin demokraattipuolueen johtoon.

Kolmenkymmenenkolmen vuoden ikäisen Finnin valinnasta ilmoitettiin täällä vaikka aikaisemmin oli ilmoitettu Corner Brookissa, että uuden puolueen johtaja valitaan vasta elokuun 20 päivänä pidettävien lainlaatijakunnan vaalien jälkeen.

Vielä kiirastuleen joutumattoman puolueen johtajan valinta oli yllätys useille piireille. Tähän mennessä vaaliehdokkaiksi uutta puoluetta edustamaan nimitetyt henkilöt ovat enimmäkseen työväestön edustajia ja vain yksi liikemies. Finn on ainoa sanomalehtimies. Puolue aikoo nimittää 25 ehdokasta kilpailemaan lainlaatijakunnan 36 edustajapaikasta.

Konservatiivit nimittävät 36 ehdokasta ja liberaalit 33. Kahden puolueesta eronneen konservatiivin perustaman Yhdistyneen Newfoundland-puolueen taholta on nimitetty myös useita ehdokkaita.

Mr. Finn oli yksi neljästä Western Star-lehden toimituskunnasta viime talvena metsätyöläisten lakon aikana eronneesta henkilöstä.

Torontossa on paljastunut suuri prostituuttien liikelaitos

Scarborossa sijaitsevan talon liikevaihto poliisin arvion mukaan oli noin $150,000 vuosittain

Toronto. — Metro Toronton poliisilaitos väittää hajoittaneensa Toronton suurimman prostituuttiliigan kepposella, jolla he pääsivät sisään uuteen ja paljon maksavaan taloon Guilwoodin kylässä Scarborossa. He väittävät, etä talon "holhouksessa" olleet parisenkymmentä tyttöä olivat ansainneet kukin $20—$100 yössä.

Poliisin arvion mukaan liigan liikevaihto oli noussut niinkin suureksi kuin $150,000 vuosittain. Tyttöjen arvioidaan ansainneen noin $200 viikossa, josta toinen puoli oli jäänyt taloon. Jotkut tytöistä olivat niinkin nuoria kuin 17 vuoden ikäisiä. Useimmat heistä ovat vähän kolmannellakymmenellä.

Poliisin selostuksen mukaan torontolainen naispoliisi Phyllis Ballingerin ansiosta olivat poliisit päässeet taloon sisälle. Nuori naispoliisi oli lähestynyt talon etuovea ja huutanut: "Poliisit, auttakaa". Etuovi oli avautunut ja samassa poliisit ryntäsivät sisään. Naispoliisi oli heidän etunenässään ja oli lyönyt ovelle tulleen miehen kädestä juoksulähettäjän pistoolin, jolla tosin ei voi aikaansaada muuta kuin ääntä, mutta jolla ovelle tullut mies oli ilmeisestikin halunnut peloitella mahdollisia epämieluisia vieraita.

Siveyspoliisit, jotka kertovat, että he ovat "vasta alkaneet" puhdistamiskampanjansa, takavarikoivat lukuisia tilikirjoja, ja tyttöjen nimi- sekä puhelinnumeroluetteloita.

Poliisit väittävät, että kirjoissa esiintyneet ajat olivat kohtaamisaikoja, joina aikoina asiakkaat olivat halunneet tavata tyttöjä erinäisissä hotelleissa tai yksityisissä kodeissa ja että samoissa kirjoissa on lueteltu asiakkaiden maksamat hinnat ja tyttöjen ansiot. Jotkut merkinnät oli tehty niinkin kauan kuin 18 kuukautta sitten.

Talossa pidätettiin 30-vuotais Arthur Donald DeCarle, joka joutuu vastaamaan prostituutiosta elämisestä ja 19-vuotias Margaret F. Duke, joka tunnetaan myös nimillä Ruth Caron ja DeCarle, parittelun järjestämisestä. Heidän juttujensa käsittely siirrettiin elokuun 17 päivään, johon mennessä he ovat kumpikin vapaina $5,000 takausta vastaan.

Poliisit kertovat, että he olivat turhaan yrittäneet jo yli kuukauden tehdä tilauksen ja esiintyä asiakkaana talon erään tytön kanssa, joten he joutuivat käyttämään edellä kerrottua kepposta päästäkseen taloon sisälle.

Salapoliisit pääsivät ensiksi talon asukkaiden jäljille kun eräälle prostituutille tarkoitettu puhelin kutsu oli mennyt harhaan ja tytön siskolle. Saatuaan ohjeet tavata erään miehen eräässä alakaupungin hotellissa hän oli tiedoittanut asiasta poliiseille.

Eisenhower Bonniin neuvottelemaan Adenauerin kanssa

Gettysburg, Pa. — Täällä ilmoitettiin eilen, että presidentti Eisenhower on päättänyt lähteä Euroopan matkalleen yhtä päivää aikaisemmin kuin oli aikaisemmin suunniteltu, jotta hänellä olisi tilaisuus neuvotella Länsi-Saksan kansleri Adenauerin kanssa elokuun 27 päivänä.

Valkoisen Talon sanomalehdistösihteeri James Hagerty ilmoitti, että presidentti lähtee matkalleen elokuun 26 päivänä ja viettää seuraavan päivän neuvotteluissa Bonnissa.

Neuvottelujen aiheena ilmoitetaan olevan "Yhdysvaltoja ja liittotasavaltaa kiinnostavat ajankohtaiset ongelmat."

Suunnitelman mukaisesti Eisenhower on Lontoossa neuvottelemassa pääministeri Macmillanin kanssa elokuun 28 päivänä ja Pariisissa syyskuun 2 päivänä Ranskan presidentti de Gaullen puheilla.

Näitä neuvotteluja järjestettiin länsivaltain johtajien kesken tarkoiteksena ennen Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshevin ja Eisenhowerin keskusteluja Washingtonissa.

Sanomalehdet täällä ovat sitä mieltä, että Eisenhowerin vierailu Bonnissa on tarkoitettu rauhoittamaan tri Adenaueria, joka on ilmaissut pelkonaan, että Hrushtshevin ja Eisenhowerin keskusteluista ei voi olla muuta tulosta kuin joidenkin myönnytyksien antaminen Neuvostoliitolle, erikoisesti Berliinin nähden.

Pariisissa Eisenhower tapaa de Gaullen lisäksi Italian pääministeri Antonio Segnin ja NATOn johtajia.

Inflaatio vähentänyt veteraanieläkkeiden arvoa

Hamilton. — Veteraaniasioiden ministeri Brooks sanoi täällä viime viikonlopulla, että inflaatio on suuresti vähentänyt veteraanien eläkkeiden arvoa ja lupasi, että ensi vuonna otetaan parlamentissa uudelleen harkittavaksi veteraanien eläkkeet ja eläkelaki.

Mr. Brooks ja viisi muuta ministeriön virkailijaa saapui tänne epäviralliselle vierailulle amputoitujen sotaveteraanien yhdistyksen pääjaan.

"Tilanne muuttuu ja se mikä oli kyllin hyvä muutamia vuosia sitten ei ole kyllin hyvä nykyään", sanoi Brooks 50 vieraalle ja jäsenelle Niagaran niemimaalta.

Hänen ministeriönsä palveluksessa on 15,000 virkailijaa ollen toiseksi suurin ministeriöiden palveluksessa oleva joukko. Puolustusministeriöllä on eniten virkailijoita.

Viime vuonna oli uudelleen harkittavana kolme kahdestakymmenestäkolmesta sotaveteraania koskevasta laista. Tänä vuonna oli uudelleen harkittavana kolme muuta.

Laosin kapinallisten käsissä 20 kylää

Sam Neua, Laos. — Menetykset kapinallisten sissisoturien ja hallituksen joukkojen välisissä yhteenotoissa pohjois-Laosissa lisääntyvät päivä päivältä.

Alueella olevien hallituksen joukkojen komentaja kenraali Amkha Soukharvong sanoi eilen, että hänen joukkonsa ovat tappaneet 90 kapinallista, vanginneet 9 ja haavoittaneet lukuisia Sam Neuan maakunnassa.

Hallituksen joukkojen menetykset ilmoitetaan noin 50 mieheksi, joista noin puolet on kadoksissa.

Kenraali kertoi, että tilanne on hallituksen joukkojen kannalta katsottuna vakava, sillä kapinallisten hallussa on yli 20 kylää.

Alueella on kenraalin arvion mukaan kapinallisten joukkoja 3,600 miestä. Hallituksen joukkoja on 3,000 vakinaisen armeijan miestä ja 1,900 siviilikaartilaista. Hallituksen joukkoja on vahvistettu noin 2,000 miehellä sitten yhteenottojen alkamisen.

Laittomasti maahan tulleille ei oikeutta jäädä

Ottawa. — Oikeusministeri Fulton on määrännyt kuusi laittomasti Länsi-Saksasta ja Ranskasta tullutta jugoslavialaista karkoitettavaksi. He olivat saapuneet Montrealiin kahdella eri laivalla.

Jugoslavialaiset olivat anoneet oikeutta jäädä Canadaan, mutta kun anomusta käsiteltiin siirtolaisuuslautakunnassa, se tuli hyljätyksi. Virkaatekevä siirtolaisuusministeri, oikeusministeri Fulton, oli samaa mieltä lautakunnan kanssa.

Mr. Fulton määräsi ko. kahden laivan, Rigoletton ja Olav Bjarkin, kapteenit palauttamaan nämä henkilöt Länsi-Saksaan ja Ranskaan, joissa maissa he ovat asuneet useita vuosia.

Rigolettolla tulleet olivat Milantaje Stanisavljevic ja Vitomir Isailovic, jotka molemmat tulivat Länsi-Saksasta.

Toiveet korkeimman portaan neuvotteluista paremmat

Washington. — Kirjeenvaihtajat täällä kertovat, että toiveet neljän suurvallan korkeimman portaan neuvottelujen pitämisestä tämän vuoden kuluessa ovat yhä lisääntyneet.

Täällä ollaan sitä mieltä että presidentti Eisenhower on varannut aikaa tälle vuodelle juuri sellaisia neuvotteluja varten ja on haluton luopumaan siitä vaikka se merkitsisi joidenkin muiden tehtävien syrjäyttämistäkin, sanovat sanomalehtimiehet.

Yhdysvaltain valtiomiespiireissä sanotaan oltavan toivorikkaita, että Neuvostoliitto antaisi vielä jonkin pienemmän myönnytyksen Hrushtshevin ja Eisenhowerin välisiä keskusteluja Washingtonissa syyskuun puolivälissä.

Kivihiilen hintaa korotetaan

Toronto. — Viime viikon lopulla ilmoitettiin täällä, että kivisiilen hintaa korotetaan 65 sentillä tonnilta.

Weaver Coal-yhtiön presidentti A. F. McCaw sanoi että kivihiilen hinta kohoaa koska kolme suurinta kuljetusliikettä on korottanut kivihiilen kuljetushintoja.

Valley Camp Coal ompanyn presidentti mr. K. D. Mooney sanoi, että pehmeän kivihiilen hinta nousee.

Karjalahja USAsta Hrushtsheville

Helsinki. — Kolme upeata ruskeakylkistä amerikkalaista sonnia ja kolme samaan short horn-rotuun kuuluvaa lehmää nostettiin viime tiistaina ruotsalaisen "Braheholmin" lastiruumasta neuvostoliittolaiseen rautatievaunuun Katajanokalle, josta eläimet jatkoivat matkaansa Neuvostoliittoon. Eläimet ovat amerikkalaisen finanssimiehen C. Eatonin pääministeri Hrushtsheville lähettämä vastalahja puolisen vuotta sitten Neuvostoliiton matkallaan häneltä saamastaan troikasta.

Eläinten matka yli Atlantin, lähtöpaikastaan Clevelandista, Ohiosta on sujunut erinomaisesti, kertoi niiden hoitaja, aito cowboy Howard Maher. Matkalla ei sattunut yhtenäkään päivänä kovaa merenkäyntiä; vaan koko ajan vallitsi mitä kaunein sää. Niinpä vain yksi kaunein joutui hiukan kärsimään merikivusta, mutta sekin toipui pian ja eilen olivat kaikki eläimet jälleen hyvässä kunnossa.

USA haluaa sijoittaa ohjustukikohtia Canadan pohjoiseen

Washington. — Yhdysvaltain puolustusministeriö tutkii mahdollisuuksia siirtää joitakin Bomarc- ja Nike-Hercules-ohjuksien lähetyslaitteita Canadan pohjoiseen, ilmoitti kongressimies Robert Sikes (dem., Fla.) eilen.

Sikes, joka on kongressin menoerävaliokunnan jäsen, sanoi sanomalehtimiehille, että puolustusministeri McElroy keskustelee asiasta Canadan puolustusministeri Pearkesin kanssa vierailessaan tänään Ottawassa.

McElroy ilmoitti sanomalehtimiehille viime viikolla, että hän tulee keskustelemaan Canadan puolustusministerin kanssa mm. juuri tästä kysymyksestä. Myös ilmoitetaan, että keskustelun aiheina voivat olla sellaisetkin kysymykset kuin näiden ohjuksien varustaminen atomilatauksilla ja sellaisten latauksien kontrolli Canadassa. Yhdysvaltain taholta on vaadittu, että kysymyksessäolevat atomilataukset jäisivät edelleenkin Yhdysvaltalaisten asevoimien kontrolliin vaikka niitä tuotaisiinkin Canadan alueelle.

Sikes kertoi, että valiokunnan istunnossa oli ilmennyt jossain määrin huolestuneisuutta canadalaisten lähellä Yhdysvaltain rajaa olevien kaupunkien ja kauppaloiden asukkaiden keskuudessa siitä, että Yhdysvaltain puolella lähellä rajaa olevat ohjustukikohdat voivat lisätä radioaktiivisuuden vaaraa jos alkaisi atomisota.

Hänen mielestään sellaista vaaraa voidaan vähentää siirtämällä niitä tukikohtia kauemmaksi Canadan pohjoiseen.

Yhdysvalloilla on noin 50 Nike-Hercules- ja 16 Bomarc-tukikohtaa lähellä Canadan rajaa. Canadaan rakennetaan tällä tiedolla kaksi, yksi lähelle North Bayta ja toinen Mont Laurieriin, Quebecissa.

Paavi kehoittanut maallikkoja pysymään erillään politiikasta

Rooma. — Paavi Johannes on kehoittanut katolisen toiminnan liikkeen jäseniä pysymään erillään politiikasta.

Näin hän neuvoi viime viikolla 200 militanttisten roomalaiskatolisten maallikkojen johtajaa. Asiasta annettiin virallinen tiedoitus eilen.

CBC pakkolomautti lisää työläisiä

Toronto. — Canadan yleisradion, CBC:n palveluksessa on jälleen pakkolomautettu työläisiä. Viime viikonlopulla ilmoitettiin kirjeellisesti 40 CBC:n tekniikolle, että heidät lomautetaan väliaikaisesti töiden kesäisen puutteen takia.

Kolmekymmentä heistä joutuu pakolliselle lomalle elokuun 24 päivänä ja loput kuukauden lopussa.

Tämä on jo toinen pakkolomauttaminen kuukauden kuluessa. Aikaisemmin pakkolomautettiin 107 maalaria ja kulissimiestä.

Eräs CBC:n puhemies vakuutti sanomalehtimiehille, että useimmat molemmissa ryhmissä pakkolomautetuista otetaan takaisin työhön kun talviaikainen ohjelmisto alkaa uudelleen, mahdollisesti myöhään syyskuussa.

Fiberglassin työläisille uusi työehtosopimus

Sarnia. — Oil, Chemical and Atomic Workers International Unionin 350 työläistä on hyväksynyt uuden kahden vuoden sopimuksen Fiberglas-yhtiön kanssa. Sopimus astui voimaan heti.

Siinä annetaan työläisille 4 prosentin palkankorotus hetikohtaisesti ja edelleen 4 prosenttia heinäkuun 1 päivänä 1960. Unio oli vaanut 12 prosenttia.

Sekatyöläisten palkka on täten noussut $1.74:stä $1.82:iin ja nousee ensi vuonna $1.89:iin. Ammattitaitoisten työläisten palkka nousi $2.51:stä $2.61:iin. Ensi vuoden heinäkuun 1 päivänä he saavat 10 senttiä lisää.

Taannehtivan palkan asemesta työläiset saavat $40 hyvityksen.

Muiden voitettujen reunaetuisuuksien joukossa on suuremmat henkivakuutukset, lisäpalkkaa iltaja yövuoroille, kaksinkertainen palkka lauantaityöstä neljän tunnin päälle ja kolmen viikon palkalliset kesälomat 12 vuotta yhtiön palveluksessa olleille.

British Columbian kalastajat voittivat hinnankorotuksia

Vancouver. — United Fishermen and Allied Workers-union jäsenet ovat hyväksyneet tarjouksen, joka kalastusyhtiöiden edustajan, James Sinclairin kertoman mukaan oli työnantajien viimeinen.

Lohenkalastajat alkoivat lakkonsa heinäkuun 25 päivänä ja säilyketehdastyöläiset 29 pnä.

Verkkokalastajille annettiin lupa lähteä kalastusalueita kohti perjantai-iltana, mutta kalastaminen oli luvallista vasta maanantai-aamuna. Uistinkalastajat ja pohjanuottaajat kalastivat jo sunnuntaina. Säilyketehdastyöläisiä tarvittiin eilen vain vähemmän. Tänään odotetaan heidän olevan miltei kaikkien työssä.

Kalastajat saivat hinnankorotuksia ja palkkalaiset palkankorotuksia, mutta joutuivat hyväksymään kahden vuoden työehtosopimuksen, jota union taholta on aina vastustettu. Lakossa oli 5,000 lohenkalastajaa ja 4,000 säilyketehdastyöläistä.

Kalastajat saavat nyt sockeyelohesta 31 senttiä paunasta ja ensi vuonna 32. Viime vuoden hinta oli 28 senttiä. Cohoe-lohesta maksetaan kalastajille nyt 21 senttiä ja ensi vuonna 22 verrattuna viime vuoden 18 senttiin. Pink-lohen hinta kohosi 9¼ sentista 10¾ senttiin ja 11 senttiin ensi vuonna. Chum-lohesta, josta maksettiin 7½ senttiä viime vuonna maksetaan nyt 9. Säilyketehdastyöläisille maksetaan 12 senttiä enemmän miesten $1.60 minimipalkkaan ja 5 senttiä sen lisäksi ensi vuonnan. Union taholta oli vaadittu 20 setin korotusta tänä vuonna, mutta myöhemmin laskettiin vaatimus 17 senttiin.

Kalojen kuljetusaluksien miehistöt saivat $20 korotuksen kuukausipalkkoihinsa, jotka olivat viime vuonna $215—$390. Ensi vuonna he saavat $10 lisää.

Yhdysvalloilla on uusi satelliitti kiertämässä

142 paunan painoinen Explorer VI kiertää elliptistä rataa maapallon ympäri 12½ tunnissa

Washington. — Yhdysvallat lähetti matkalleen maapalloa kiertämään uuden satelliitin viime perjantaina.

Cape Canaveralista lähetetty 142 paunan painoinen erinäisillä tutkimuslaitteilla varustettu satelliitti ristittiin virallisesti Explorer VI:ksi.

Satelliitin kantoraketti saavutti 22,000 mailin tuntinopeuden ja saattoi sen elliptiselle radalle, joka etäisimmältä kohdaltaan on 25,000 mailin etäisyydessä maapallosta ja lähimmillään 150 mailia.

Satelliitti kiertää maapallon 12½ tunnissa radalla, joka kulkee päiväntasaajan molemmin puolin 50 leveysasteelle pohjoiseen ja etelään. Sen eliniäksi on arvoitu yksi vuosi.

Satelliitin mukana on laitteita 15 eri kokeen suorittamiseksi ja sillä on sellaisenaan suurin hyötypaino, mitä Yhdysvalloista on kyetty tähän mennessä lähettämään maapalloa kiertämään.

Kulkiessaan avaruudessa se on tarkoitettu mittaamaan mm. hiljattain havaittujen säteilyvyöhykkeiden voimakkuutta ja maapallon magneettista kenttää. Tarkoituksena on myös tutkia jos olisi mahdollista vastaanottaa radiosignaaleja satojen tuhansien mailien etäisyydestä.

"Viranomaiset täällä ovat erittäin tyytyväisiä yritykseen, erikoisestikin kun useimmat aikaisemmat yritykset ovat epäonnistuneet. Sitten avaruusaikakauden alkamisen noin kaksi vuotta sitten, Yhdysvallat on lähettänyt kaikkiaan 9 satelliittia matkalle avaruuteen. Mitkään niistä eivät ole olleet niin suuria kuin Neuvostoliiton lähettämät.

Vakuuttaa, että N-liitto ei aloita ydinasekokeita ensimmäisenä

Lontoo. — Neuvostoliiton pääministeri Nikita Hrushtshev on vakuuttanut brittiläisille ydinasevastaisen kampanjan johtajille, että Neuvostoliitto on valmis "hyväksymään mitä vakavimman vastuuvelvollisuuden" siitä, että se ei tule olemaan ensimmäinen maa aloittamaan uudelleen ydinasekokeilut.

Pääministerin kirjeessä St. Paulin tuomiokirkon kanooni L. John Collinsille, joka on ydinasevastaisen liikkeenjohtaja, lisättiin, että hän ei nähnyt mitään syytä uskoa, että länsivallat "osoittaisivat enemmän valmeutta lopettaa ydinasekokeilut" kuin maaliskuun 31 päivänä 1958, jolloin Neuvostoliitto lopetti kokeilunsa.

Tulvauhriluku 498 Taiwanin saarella

Taipei. — Ankarin sade, mitä täällä on nähty 62 vuoteen aiheutti viikonlopulla tulvia, jotka eilen aamuun mennessä olivat vaatineet 498 kuolonuhria. Näiden lisäksi on lukemattomia henkilöitä kadoksissa ja loukkaantunut. Kodittomia arvioidaan olevan 134,000.

Presidentti Chiang Kai-shek on määrännyt armeijan antamaan kaiken mahdollisen apunsa ja kehoitti hallitusta ryhtymään hetikohtaisiin toimenpiteisiin avun antamiseksi hädänalaisille ihmisille.

Kaatosade alkoi perjantaina hirmumyrky Ellenin riehuessa Japanin alueella, jossa eteläisellä Kyushun saarella 10 ihmistä sai surmansa, 10 loukkaantui ja 4,000 kotia joutui veden valtaan.

Pekingin alueella Kiinan Kansantasavallassa ilmoitetaan olleen myös rankkoja sateita 37 päivän kuluessa tullessa 20½ tuumaa vettä, joka määrä on tavallista vuosittaista sademäärää jokseenkin vastaava.

Taiwanissa satoi esimerkiksi Taichungissa 24½ tuumaa vettä 36 tunnin kuluessa. Paikoittain oli niinkin syvälti kuin kuusi jalkaa vettä.

Tulvat huuhtoivat pois maanteitä ja rikkoivat puhelin- ja sähkölinjoja.

Pravdan ja Isvestijan arvio vierailusta:

Ilmapuntari ei enää osoita sotaa

Moskova. — Pravda on omistanut pääkirjoituksensa ja kaksi palstaa pääministeri Hrushtshevin ja presidentti Eisenhowerin vastavierailulle. Lehti kirjoittaa:

Kaikki kansat seuraavat erittäin kiinnostuneina neuvostoliittolais-amerikkalaisten suhteiden kehittymistä. He ymmärtävät hyvin, että näiden kahden suurvallan välisistä suhteista riippuu valtavassa, suorastaan ratkaisevassa määrin rauhan kohtalo koko maailmassa.

Neuvostohallitus noudattaa tiukasti periaatettaan, että olivatpa USAn ja Neuvostoliiton yhteiskuntajärjestelmät miten erilaiset hyvänsä, niin on olemassa useita tärkeitä ongelmia, joissa näiden kansojen edut ovat samat.

Neuvostoliiton näyttely New Yorkissa ja USAn näyttely Moskovassa, Mikojanin ja Kozlovin hiljattain USAhan tekemät matkat sekä äsken päättynyt varapresidentti Nixonin vierailu Neuvostoliitossa ovat tärkeitä renkaita niiden toimenpiteiden ketjussa, joiden on määrä parantaa Neuvostoliiton ja USAn välisiä suhteita.

Neuvostoliitossa on väestö ottanut erittäin tyytyväisenä vastaan tiedon pääministeri Hrushtshevin ja presidentti Eisenhowerin suunnitelluista vierailuista.

Isvestija kirjoittaa:

Niin suuri sensaatio kuin vierailuja koskeva Moskovan ja Washingtonin samanaikainen tiedonanto olikin, tarkaselevat asioita pohtivat huomioitsijat tätä suuruutista kansainvälisten suhteiden yleisen kehityksen valossa. Asian ydin ei ole yksinomaan siinä, että USAn presidentin ja varapresidentin väittämän mukaan kysymys Hrushtshevin ja Eisenhowerin vierailuista ei ole syntynyt yhtäkkiä, vaan että sitä pohdittiin jo ennen Nixonin Neuvostoliiton matkaa. Tärkeintä asiassa on, että kansainvälisten tapahtumien logiikka oli nostanut päiväjärjestyksen, jonka sanelevat maailman kahden suurvallan samoin kuin yleisen rauhan edut.

Neuvostoliiton ponnistukset eivät mene hukkaan. Nyt ei ilmapuntari osoita enää sotaa. Voidaan sanoa, että kaikissa maissa on vallalla rauhan turvaamisen tendenssi.

Tämä tendenssi on havaittavissa myös Amerikan Yhdysvalloissa ja ennenkaikkea väestön mielialoissa. Tuskin kukaan rohkenee enää kieltää, etteivätkö amerikkalaiset olisi saaneet kylmästä sodasta tarpeekseen. Neuvostohallituksen lähtökohtana on, että Neuvostoliiton ja Amerikan kansat odottavat nyt käytännön toimenpiteitä suhteiden normalisoimiseksi maittensa välillä. Jotta tämä kansojen tahto voitaisiin toteuttaa, on kehitettävä taloudellista yhteistoimintaa, laajennettava neuvostoliittolais-amerikkalaista kauppaa, solmittava suhteita eri väestöpiirejä edustavien neuvostoliittolaisten ja amerikkalaisten kesken sekä pyrittävä näiden maiden suhteita ja kansainvälistä elämää koskevien kysymysten oikeudenmukaiseen ratkaisuun.

Neuvostoihmiset osoittavat USAn presidentille täydellistä vieraanvaraisuutta ja ottavat hänet vastaan siten kuin on tapana vastaanottaa tällaiset korkeat vieraat, kirjoittaa Isvestija lopuksi.

Geneve. — Geneveen saatujen tietojen mukaan ovat hyvin monet eri maiden valtiolliset johtajat tähän mennessä esittäneet myönteisiä lausuntoja Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton hallitusten päämiesten vuorovierailun aikaansaamisen johdosta.

Sävyltään myrtynyt on Länsi-Saksan kanslerin Adenauerin lausunto. Ranskan presidentti de Gaulle ei ole antanut välitöntä lausuntoa, mutta tietojen mukaan hän on ollut yllättynyt saatuaan tiedon asiasta.

Puolustuksemme kulmakivi on USAn ilmavoimien suojeleminen -- Pearkes

Victoria. — Canadan puolustusministeri Pearkes sanoi sanomalehtimiehille viikonlopulla, että Canada ei suunnittele "tällä hetkellä" atomivoimaisten laivojen tai vedenalaisten rakentamista.

"Olemme tutkineet niin brittiläisiä kuin yhdysvaltalaisiakin atomivoimaisten vedenalaisten suunnitelmia, mutta ne ovat erittäin kalliita aseita", sanoi hän.

Atomivoima-alalla Canadan ja Yhdysvaltain kesken on keskusteltu vain ohjustukikohtien rakentamisesta Canadan alueelle.

Bomarc-ohjustukikohtien rakentamisesta Canadan alueelle hän sanoi:

"On muistettava, että pääasiallisin tarkoitus on estää neuvostoliittolaisia pommittajakoneita pääsemästä strategisten ilmavoimien tukikohdille (Yhdysvalloissa). Se on puolustuksemme kulmakivi."

VIIME TIEDOT

Taipei. — Taiwanin tulvien uhriluku nousi eilen iltaan mennessä 773:een. Poliisin keräämien tietojen mukaan on yksi jokaisesta kuudestakymmenestä saarimaan 10,000,000 asukkaasta nyt kodittomana. Viime perjantaina alkaneet kaatosateet ovat tulvittaneet laajat alueet sillä seurauksella, että kuolonuhrien lisäksi on 241 henkilöä kadoksissa, 1,093 loukkaantunut 15,178 kotia tuhoutunut ja 11,890 vaurioitunut, 157 rautatie- ja maantiesiltaa tuhoutunut ja 76,339 eekkeriä farmimaata joutunut tulvan valtaan.

Toronto. — Tuomari Rogers tuomitsi eilen 30 vuoden ikäisen Bathurst-kadulla asuneen George Fisherin seitsemäksi vuodeksi Kingstonin kuritushuoneelle narkoottisten aineiden hallussapidosta tarkoituksella kaupata niitä. Korkein tuomio tästä rikoksesta on 14 vuotta vankeutta ja raipaniskuja. Hänellä oli ollut autossaan puoli unssia heroiinia, josta hän olisi voinut valmistaa 200 kapselia, joista huumausaineiden orjat maksavat $6 kappale.

Havanna. — Fidel Castron johtaman heinäkuun 26 päivän liikkeen virallisen äänenkannattaja Revolucionin selostuksen mukaan on Kuubassa pidätetty viime päivinä yli 1,500 Batistan entisten asevoimien jäsentä ja rikkaiden maanomistajien pyssymiehiä ja siten hajoitettu salaliitto Kuuban vallankumouksellista hallitusta vastaan.

Durban, Etelä-Afrikka. — Poliisit riisuivat eilen aseista noin 400 neekerinaista, jotka olivat marssimassa kohti lähellä sijaitsevan Umbunbulun poliisiasemaa heiluttaen keppejä ja huutaen rotusyrjintävastaisia tunnuksia.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Geneven ulkoministerikonferenssista

Etukäteen julkaistuista ja visseistä piireistä innoitetuista "epäonnistumisjutuista" huolimatta Geneven ulkoministerikonferenssi keskeytyi toistaiseksi viime keskiviikkona myönteisissä merkeissä.

Totta tietenkin on, että neljän suuren ulkoministerikonferenssissa, mihin osallistui neuvonantajain ominaisuudessa myös kummankin Saksan edustajat, ei päästy sopimukseen sen paremmin Saksan rauhansopimuksesta kuin Länsi-Berliinin vapaakaupunkiehdotuksestakaan. Mutta kukaan ei tällaisia sopimuksia ole vakavissaan siltä odottanutkaan. Selvää oli, että kesäkuumuudesta huolimatta ulkoministerikonferenssi ei voinut vielä mitään tuntuvampaa satoa korjata. Mutta vaikka visseistä piireistä siellä kylvettiin viljansiementen asemesta rikkaruohon siemeniä sellaisten ehdotusten ja esitysten muodossa mitkä tiedettiin etukäteen mihinkään kelpaamattomiksi, niin kaikesta tästä huolimatta voidaan hyvällä syyllä todeta, että ulkoministerikonferenssin työ ei suinkaan mennyt hukkaan.

Voidaksemme oikein arvostaa tämän konferenssin työtä meidän sietää palauttaa mieleemme se tosiasia, että ennen ulkoministerikonferenssin kokoontumista kansainvälinen jännitystilanne oli miltei räjähdyspisteessä. Nyt sen sijaan — kiitos ensikädessä Geneven ulkoministerikonferenssille — sodan vaara on paljon pienempi.

Ulkoministerikonferenssi totesi kuitenkin, että Saksan ongelman ja Berliinin kysymyksen sekä muiden kansainvälisten pulmakysymysten ratkaiseminen on nykytilanteessa visaista hommaa, joka vaatii paljon aikaa ja kärsivällisyyttä — ja toisaalta sen, että jos on hyvää neuvottelutahtoa, niin tilannetta voidaan vähitellen parantaa.

Sitäpaitsi Geneven ulkoministerikonferenssin työn tuloksena on nähtävissä jotakin muutakin. Britannian, Ranskan, Yhdysvaltain ja Neuvostoliiton ulkoministerien yhteisesti allekirjoittamassa julkilausumassa sanotaan, että Berliinin ja Saksan ongelmista käytiin "hyödyllistä keskustelua" ja että "visseissä kysymyksissä" idän-ja-lännen asenne "lähestyi toistaan". Samalla sovittiin siitä, että ulkoministerikonferenssi kokoontuu myöhemmin järjestettävänä aikana jatkamaan sitä työtä, mikä nyt keskeytyi.

Erikoinen mielenkiintoinen saavutus ulkoministerikonferenssilla oli sopimus siitä, että pari vuotta paikallaan tallannut aseistariisumiskonferenssi aloittaa uudelleen työnsä siinä mielessä, että voitaisiin päästä alustaviin sopimuksiin nykyisen varustelukilpailun lopettamiseksi.

Nämä sellaisenaan ovat lämpimästi tervehdittäviä ja samalla kertaa kauaskantoisia sopimuksia, mitkä korostavat sitä, että auttamattomasti väärässä ovat ne epätoivon saarnaajat, jotka ovat nyt muka uskovinaan, ettei ulkoministerikonferenssissa saavutettu mitään.

* * *

Mutta kaiken muun kukkurana on vielä Hrushtshevin vierailu Yhdysvalloissa ja Eisenhowerin vierailu Neuvostoliitossa, mikä asiallisesti puhuen voidaan pitää myös ulkoministerikonferenssin yhtenä tuloksena — ja tätä maailman kahden voimakkaimman vallan valtiojohtajain virallista vierailua ei voida missään tapauksessa yliarvioida, sillä se voi johtaa hyvinkin — ja sitä miljoonat ihmiset ainakin toivovat — uuden ajanjakson alkamiseen näiden maiden keskeisissä suhteissa. Ja jos niin onnellisesti kävisi, että näiden johtavien suurmaiden välille saataisiin vähitellen kehitetyksi ystävälliset ja luottamukselliset suhteet rauhallisen rinnakkaiselon periaatteen perusteella, niin se poistaisi pitkäksi ajaksi kaikki suursodan vaarat maailmasta.

Pinnallisesti katsoen pienistä tuloksistaan huolimatta Geneven ulkoministerikonferenssi on kuitenkin tähän mennessä suorittanut hyvin hyödyllistä työtä ja niinmuodoin voidaan toivoa, että nyt eri hallitusportailla jatkuvat neuvottelut ja keskustelut tulevat lopulla johtamaan aikanaan kaikkein polttavampien kiistakysymysten ratkaisuun. Sitä toivoo myös meidän lehtemme miljoonaisten rauhantahtoisten ja muiden hyvänsuopaisten ihmisten rinnalla.

Sanat ja teot sananvapaudesta

Huomiomme kiintyi viikon lopulla Vaasa-nimisen kokoomuslehden asialliseen ja hyväksyttävään selostukseen sananvapaudesta. Mainittu lehti kirjoitti:

"Sanan- ja mielipidevapaus on tärkeä osa kansanvaltaa ja siitä syystä tuosta vapaudesta on erityiset määräykset demokraatioiden valtiosäännöissä. 'Despotismi' kukistaa ensiksi painovapauden, sitten puhevapauden ja viimeksi, sikäli kuin on mahdollista, ajatusvapauden . . . . Erityisesti juuri sananvapauden arvo on voimakkaimmin tunnettu silloin kun sitä väkivalloin rajoitetaan."

Vaasa-lehti ei ymmärrettävistä syistä lausunut halaistua sanaa siitä, että juuri kokoomuspuolueen taholta on kaikkein räikeimmin Suomen itsenäisyyden aikana sananvapautta loukattu ja rajoitettu.

Sananvapauden rajoittamisen ja kaventamisen keinona ei kuitenkaan läheskään aina käytetä valtiovallan väkivaltaisia menettelymuotoja. Sananvapautta voidaan rajoittaa ja vaikeuttaa myös [illegible] rahasäkkien nuorat — ja tämä "despotismi" on aivan yhtä tehokas keino opposition sananvapauden vaikeuttamiseksi kuin mikä tahansa väkivaltakeino. Tämän tietävät [illegible] hyvin kaikki Vapauden lukijat ja jäsenet. Ja juuri sananvapauden säilyttämiseksi on esimerkiksi jouduttu nyt järjestämään haastekampanja Vapauden talousaseman tukemiseksi — karhujen karkoittamiseksi Vapauden kintereiltä.

On tietysti hyvä, että lausutaan kauniita sanoja sananvapaudesta Vaasa-lehden malliin — mutta vain käytännölliset teot voivat sananvapautta turvata.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Mrs. Anna Lehto, Highland Creek, Ont., täyttää sunnuntaina, elokuun 16 pnä 60 vuotta.

Kusti Varjonen, Wanup, Ont., täyttää keskiviikkona, elokuun 12 päivänä 70 vuotta.

Rosa Widgren, R. R. 4, Port Arthur, täyttää torstaina, elokuun 13 pnä 78 vuotta.

Oskari Koivulainen, Route 3, Port Arthur, täyttää perjantaina, elokuun 14 pnä 72 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Venäläisiä karhuja tuodaan Granbyhin

Montreal. — Moskovan eläintarhan Granbyn eläintarhaan lähettämät kaksi karhunpenikkaa saapuivat Dorvalin lenntokentälle viime lauantaina.

Moskovan eläintarhan hoitaja M. N. Bobravnikov lähetti nämä kaksi karhunpenikkaa Granbyn pormestarille Horace Boivinille, joka puolestaan on lahjoittanut kaksi majav aaoMskovan eläintarhaan. Moskovan lahjat saapuivat juuri silloin kun Granby vietti 100-vuotispäiväänsä.

Mr. Boivin sanoi saaneensa sähkeen Bobravnikovilta, jossa kiitetään majavien lahjoituksesta ja toivottiin onnea 100-vuotiaalle Granbylle.

Ihmisiä ja turbiineja Nevan rannalla

Kirj. Erkki Kauppila

Vuolaana virtaavan Nevan rannalla miltei vastapäätä Smolnaa, vallankumouksellisista perinteistään rikkaassa Viipurin kaupunginosassa sijaitsee yli satavuotias tehdasjättiläinen, Neuvostoliiton turbiinituotannossa merkittävää osaa näyttelevä Leningradin metallitehdas. Leningradin-matkallaan joukko kansandemokraattisen eduskuntaryhmän jäseniä tutustui tähän suurtuotantolaitokseen, joka tällä hetkellä menestyksellä toteuttaa seitsenvuotissuunnitelman vaativia tehtäviä.

Vaikka pikakäynnillä voi nähdä vain pienen osan tästä 11,000 työläisen tehdasjättiläisestä ja vaikka sen tehdassaleista muutamassa tunnissa ennättää katsella vain pari-kolme, sai valtuuskunta elävän käsityksen suuresta tuotantolaitoksesta, jonka työntekijöiden koko elämä, työ, opiskelu ja vapaa-aikojen vietto on yhdistynyt tehtaaseen, jonka menestyksen turvaamiseksi he kaikin voimin ponnistelevat.

SAKSALAISISÄNNISTÄ "RUUSUJEN KIRJAAN"

102 vuotta sitten on lausuttu tämän tehtaan syntysanat ja tehtaan nykyiset työntekijät kertovat mielellään sen alkuvaiheista. Saksalaiset ovat olleet tehtaan ensimmäisiä isäntiä ja vesijohdot, siltarakennelmat ja kiskot sen ensimmäisiä tuotteita. Jo ennen vallankumousta se oli 6000 työläisen teollisuuslaitos. V. 1906 valmistui sen ensimmäinen (ja ennen vallankumousta ainoa) vesiturbiini. Mutta teknillisten tietojen lisäksi kerrotaan myös siitä, miten työläisten keskuudessa kasvavat vallankumoukselliset järjestöt, miten sen työläisten veri huuhtoi Pietarin siltoja ja katuja vallankumousvuonna 1905, miten metallitehtaan työläiset putilovilaisten kanssa ottivat vastaan Leninin maaliskuussa 1917 Suomen asemalla, miten he vallankumouksen tapahduttua ottivat isännyyden tehtaallaan. Kansalaissodan raskaina päivinä vain muutama kymmenen keskenkasvuista poikaa ja vanhusta jäi tehtaaseen toisten lähtiessä kansalaissodan rintamille. Sodan jälkeen valmistuu turbiineja Goelro-suunnitelman (sähköistämissuunnitelman) voimalaitoksille. Silloin ne olivat jättiläisiä, nykyisten rinnalla ne vaikuttavat kääpiöiltä.

Puolentoista vuosikymmenen rauhallinen kausi tehtaalla päättyi 8 pnä syyskuuta 1941, jolloin ensimmäiset palopommit putosivat tehtaan alueelle. Tämä toistui 58 kertaa sodan kuluessa. Sen alueelle pudotettiin yhteensä lähes 200 pommia, saksalainen tykistö sai sen rakennuksiin 86 osumaa. Saarron oloissakaan ei tehtaan työväki antanut tehtaan pysähtyä. 900 saartopäivän aikana työläiset miltei asuivat tehtaan alueella, tekivät työtä ja näkivät nälkää. Turbiinit saivat jäädä — nyt valmistettiin toisenlaisia tuotteita: satojatuhansia ammuksia ja 71 tankkia. Tehtaalle saapuva näkee ensimmäisenä muistomerkin, johon on kirjoitettu 20 työkoneensa ääreen kaatuneen työläisen nimet.

Ilmahyökkäykset, tykistökeskitykset, nälkä ja vilu eivät murtaneet työläisten urhoa voittoon. Saarron vaikeimpina päivinä laadittiin tehtaan jälleenrakentamisen suunnitelma, joka painettiin tavallisen painopaperin puutteen vuoksi erikoiselle ruusunlehtipaperille ja niin sitä nytkin nimitetään "ruusujen kirjaksi".

NUORI JA VANHA POLVI RINNAKKAIN

Vasta näiden historiallisten tietojen jälkeen alkaa ymmärtää tehtaan työläisten erikoislaatuisen voimakkaan kiintymisen omaan tehtaaseen. Em. tapahtumat eivät ole vain kirjoista luettavia ja suusta suuhun liittyviä tarinoita. Ne ovat omakohtaista historiaa. — Tehtaallamme on kokonainen sarja perheitä, joiden jäsenet ovat olleet tehtaallamme jo useamman sukupolven ajan. 1100 työläistä on ollut tässä laitoksessa yli 25 vuotta selittää tehtaan ammattiliittokomitean sihteeri S. S. Tihomirov. Hänen sanojensa vakuudeksi astuu eräästä työsalista vastaamme Neuvostoliiton Korkeimman Neuvoston jäsen A. V. Borodulin joka jo yli 30 vuotta sitten aloitti työläisuransa tällä tehtaalla ja jonka poika koulunsa päätettyään on tullut myös tehtaalle työhön. — Olen ollut laatimassa seitsenvuotissuunnitelmaa täällä tehtaalla sekä Korkeimmassa Neuvostossa, täällä voin myös ottaa osaa sen toteuttamiseen, sanoi Borodulin. Joku suomalaisista kansanedustajista totesi, että kahden maan kansanedustajien toiminnalla on suuri ero. Me Suomessa olemme koko talven joutuneet torjumaan lakiesityksiä, joilla hallitus esittää välttämättömyystarvikkeiden hintojen korotuksia.

Vesivoimalaitoksiin turbiinikoneistoja valmistavalta osastolta, monimutkaisen konesarjan keskeltä, tapaamme 26-vuotiaan nuorukaisen Stanislav Firsanovin. — Mitä varten minun nimeni pitäisi panna lehteen. En ole tehnyt mitään erikoista, hän selittää. Ehkä hän ei olekaan tämän tehtaan puitteissa mitään erikoista tehnyt, mutta meihin maallikoihin teki suuren vaikutuksen se, että hän yksinään pienen automaattisen ohjauspyörän mittarien avulla ohjasi koko monimutkaista konesarjaa. Tehtaan toiselta, höyryturbiineja valmistavalta osastolta löytyi myös kaksi nuorukaista, 21-vuotias A. Leonov ja hänen 18-vuotias, vasta koulun päättänyt apulaisensa M. Verhovski. Leonov ilmoitti palkakseen 1600—2000 ruplaa kuukaudessa mikä ylittää huomattavasti tehtaan työläisten keskiansion, joka ilmoitettiin 1100 ruplaksi.

Firsanovin, Leonovin ja Verhovskin kaltaisia tehtaan omia nuorekkaita kasvatteja tapaa tehtaalla vanhan polven rinnalla joka askeleella. He ovat hankkineet ammattitaitonsa tehtaan ammattikoulussa ja monet jatkavat nytkin opiskeluaan iltakoulussa. Ammattikoulutuksen ohella tehdas pitää hyvää huolta työntekijäinsä lomanvietosta, sillä tehtaalla on lomakoteja Leningradin ympäristön ohella Krimillä saakka. Lisäksi on sanatorio, siirtolapuutarha, huvila-alue, turistikeskus ja 1100 lapselle tarkoitettu pioneerileiri. On oma urheiluseura, jonka jäsenet ovat niittäneet mainetta (useimmissa lajeissa sentään vielä menestyvät, kehnosti, tunnusti tehdaskomitean puheenjohtaja), on oma kirjasto, kuoro jne.

LIIKESUHTEET 28 MAAN KANSSA

Tehtaamme valmistamia turbiineja on miltei kaikissa Neuvostoliiton sähkö- ja höyryvoimalaitoksissa alkaen Goelro-suunnitelman esikoisesta, Valhovan sähkövoimalaitoksesta, ja päätyen nykyisiin jättiläisiin, Kuibyshevin ja Stalingradin voimalaitoksiin. Parhaillaan ovat valmistettavina Bratskin voimalaitosjättiläisen koneistot. Vesivoimalaitoskoneistojen ohella kasvaa seitsenvuotissuunnitelman aikana yleisen suuntauksen mukaisesti vielä enemmän höydyvoimalaitosten osuus, selittää tehtaan pääinsinööri Tshernytshev, joka johtajan, tehtaan entisen työläisen Arakzejevin lomalla ollessa hoitelee johtajan tehtäviä.

Tehtaan turbiinit ovat tunnettuja maan rajojen ulkopuolellakin. Nykyisin tehdas suorittaa Kiinan ja kaikkien kansandemokratian maiden suuria tilauksia. Tehdasosastoilla näkyy suuria pakkauslaatikoita, joissa lukee Intia, Afganistan ja Indoneesia. Tehdas on liikesuhteissa 28 maan kanssa. (Mutta ei Suomen kanssa, vaikka Suomessa voimalaitosten rakentaminen on ollut erittäin vilkasta sodan jälkeen ja vaikka meillä jatkuvasti valitellaan NL:sta tuotavien tavaralajien puutetta).

7-VUOTINEN KUUDESSA VUODESSA

Metallitehdas on muiden Leningradin tuotantolaitosten tavoin asettanut tavoitteekseen seitsenvuotissuunnitelman toteuttamisen kuudessa vuodessa. Suuri suunnitelma asettaa tälle laitokselle vakavia velvotteita: höyryturbiinien tuotanto on tarkoitus kohottaa kolminkertaiseksi ja vesivoimalaitosten turbiinien lähes kaksinkertaiseksi. — Kuinka me työskentelemme? Hyvänpuoleisesti. Viime vuoden ensimmäisestä neljänneksestä lähtien tehdas on pitänyt hallussaan NL:n ministerineuvoston kiertävää kunnialippua, emmekä ole aikeissa luovuttaa sitä muille, selittää pääinsinööri Tshernytshev.

Ammattimiehiä kiinnostavat turbiinin halkaisijan suuruus, sen teho, jne. Yksi tällainen turbiini voisi kehittää sähköä niin paljon kuin Oulun kokoisen kaupungin voimantarve vaatii, valistaa joku. Lieneekö totta, mutta joka tapauksessa konejättiläiset tekevät voimakkaan vaikutuksen sellaiseenkin, joka ei kaikkia niiden hienouksia tajua.

SUURIA JÄRJESTÖJÄ

— Tehtaan työläiset ovat lujasti liittyneet järejstöihin. Miltei kaikki ovat ammattiliiton jäseniä, nuorisoliittoon kuuluu 2100 jäsentä ja tehtaalla on 32 kommunistisen puolueen perusjärjestöä, joissa on yli 1800 jäsentä, selittää puolueen tehdasjärjestön sihteeri Gruzdev. Nämä järjestöt ovat erottamaton osa tehtaan elämästä ja ne takaavat sen että suunnitelmat tulevat ajoissa toteutetuksi ja että työntekijäin edut tulevat kaikissa asioissa huomioonotetuiksi.

SITÄ JA TÄTÄ

VILLIÄ LÄNTTA

Kaikki mykistyivät, kun whiskybaariin astui hurja Paukku-Bill. Hän osoitti reikäraudallaan baarimiestä ja karjui:

— Ole valmis kuolemaan, minä ammun sinut!

— Miksi?

— Tapan kaikki, jotka ovat minun näköisiäni.

— Olenko minä sinun näköisesi?

— Olet.

— Ammu!

KAKSI RAHAA

Pikku Leena lähetettiin pyhäkouluun. Hän sai äidiltään kaksi samanlaista rahaa, toinen kolehtia varten ja toinen ostaakseen kotimatkalla jäätelötötterön. Kun Leena oli päässyt korttelin päähän, toinen raha putosi hänen taskustaan ja vieri viemäriaukkoon.

— Voi kamalaa, sanoi pikku Leena. Siinä meni Jumalan raha.

VOIKO MR. FISHER ENÄÄ MAINETTAAN PUHDISTAA

Kirj. A. T. Hill

Edellisessä kirjoituksessa tuli käsitellyksi täkäläisen kansanedustajan, mr. Douglas Fisherin fasistimaisten otteiden perusteita hänen paheellisessa noitajahdissaan Canadan Suomalaista Järjestöä vastaan.

Selvää tietenkin on, ettei CSJ kaipaa mitään puolustelua tässä yhteydessä sillä mr. Fisher osoitti omalla käyttäytymisellään ja edesottamisellaan, että juuri hän itse tarvitsee pesua ja puolustajia demokraattisen maailmankatsomuksen edessä.

Mitä taas tulee siihen, että ulkosyntyisiä canadalaisia yritetään pelotella sillä, että joiltakin yksilöiltä kielletään kansalaispaperien saanti, kuten on tapahtunut muutamien CSJ:n jäsenten kohdalta, niin se ei missään tapauksessa loukkaa sen paremmin näitä ihmisä kuin niitä työväenjärjestöjäkään, minkä jäseniä he ovat, vaan koko tämän maan oikeusministeriöä. CSJ:n jäsenet ovat joitakin poikkeuksia lukuunottamatta saaneet kansalaispaperinsa ennen, kuten tämän kirjoittajakin sai 1924, ja myös nyt, kuten yleisesti tiedetään. Kiellettäessä kansalaispaperit joiltakin yksilöiltä, RCMP syyllistyy oikeusdepartmentin suosiollisella myötävaikutuksella amerikkalaismalliseen poliisiterriin mistä ei kunnian kukko Canadalle laula.

Mutta pahin puoli on kuitenkin siinä, että CCF:n ehdokkaana parlamentin jäseneksi valittu "työväenmies" mr. Fisher haluaa edelleen pahentaa Canadan mainetta ulkomailla ja huonontaa canadalaisten kansalaisvapauksia kotimaassa, vaatimalla amerikkalaismallisen poliisiterrorin toteuttamista CSJ:n jäseniin ja tietysti myös kaikkiin niihin, joiden luullaan ajattelevan "väärin".

Kysymys ei siis ole sen vähemmästä kuin taistelusta fasistista poliisiterroria vastaan, minkä likaista lippua mr. Fisher ryhtyi kantamaan.

CSJ JA SEN TARKOITUSPERÄT

Allekirjoittanut oli CSJ:n sihteeri-rahastonhoitajana silloin, kun järjestölle anottiin ja saatiin virallinen lupakirja. Tässä Canadan parlamentin vahvistamassa v. 1923 myönnetyssä lupakirjassa määritellään Järjestön tehtävät ja tarkoitusperät seuraavasti:

1. Sulattaa suomenkieltä puhuvat Canadan asukkaat perusväestöön, teroittaen heidän mieliinsä Canadan kansalaisuuden etuisuuksia, opettaen englanninkieltä, levittäen tietoja laeista, tavoista, perinteistä, historiasta ja hetken tapahtumista Canadassa . . . .

2. Edistää Canadan suomenkieltä puhuvan väestön elintasoa perustamalla osuustoiminnallisia laitoksia . . .

3. Kehittää Canadan suomenkieltä puhuvan väestön henkisiä kykyjä järjestämällä valistuksellisia luentoja, edistämällä taiteellisia harrastuksia, kuten musikaalista toimintaa, näytelmien esityksiä, voimistelua y.m., pitämällä yllä lainakirjastoja ja lukuhuoneita.

4. Omistaa sellaisia rakennuksia ja muita omaisuuksia ja ylläpitää sellaisia liiketoimia, mitkä ovat välttämättömiä näiden tarkoitusperien ja toimintojen tehokkaalle edistämiselle. —

Järjestön jäsenyyteen hyväksytään kaikki jotka hyväksyvät edellämainitut tarkoitusperät ja noudattavat Järjestön sääntöjä ja päätöksiä. Jäseneksi pääsijöiltä ei kysytä heidän poliittisia eikä uskonnollisia mielipiteitään. Sen jäsenyyteen voi siis liittyä minkä tahansa puolueen jäsen tai kannattaja yhtä hyvin kuin mihinkään puolueeseen kuulumattomatkin.

Mutta kun valtaosa CSJ:n jäsenistä on työläisiä, farmareita ja muita pikkueläjiä, niin heidän yleinen myötätuntonsa on luonnollisesti useimmissa tapauksissa työväenluokan puolella. Tämä, yhdistettynä Suomen Työtätekevän kansan voimakkaisiin työväenliikkeen perinteisiin — selittää sen miksi CSJ on vuosien varrella osoittanut ja yhäkin osoittaa aktiivista myötätuntoa Canadan ammattiyhdistysliikkeelle ja muille työväenjärjestöille sekä sellaisille kansanliikkeille kuin rauhanpuolustajain järjestöille jne. Mainita sopii, että noin kuutisenkymmentä Järjestön jäsentä, jotka taistelivat demokraattisen hallitusjärjestelmän puolesta Francon fasismia vastaan, lepää nyt Espanjan maan povessa — puhumattakaan nyt siitä, että sadat kansalaisemme riensivät joko ase kädessä tai muissa välttämättömissä tehtävissä puolustamaan tätä uutta kotimaatamme toisen maailmansodan päivinä. Sota on kovin koulu mihin ihminen ja kansakunta voi joutua — ja meillä on lukematon määrä Canadan halltusviranomaisten ja erinäisten luottohenkilöiden lausuntoja ja kirjeitä, missä kiitetään sitä antaumuksellista työtä Canadan hyväksi, mitä silloin Järjestömme johdolla tehtiin.

Nämä ovat tosiasioita ja tosiasiat ovat hyvin itsepintaisia, herra Fisher!

Ne myös osoittavat, että mr. Fisherin oma demokraattisuus on kyseenälaista laatua. Hän ei pysty CSJ:öä mustaamaan — ja kyseenlaista on, pystyykö hän enää tekemänsä jälkeen omaa mainettaan puhdistamaan.

* * *

Totta on, että monet CSJ:n jäsenet ja kannattajat yhdessä muiden kansalaistemme kanssa antoivat äänensä mr. Fisherille siinä toivossa, että saisivat edustajakseen vähemmän paremman miehen kuin oli hänen edeltäjänsä, liberaalipuolueen taloustsaari C. D. Howe. —

Mutta aivan varmaa on, että valtaosa tämän alueen suomalaisista, heidän poliittista ja muista katsomuksistaan huolimatta kääntää nyt inhoten selkänsä mr. Fisherille hänen kurjan noitajahtimaniansa takia. Tosiasiassa olen vakuuttunut, että jos yleensä rehtiä peliä kannattavat tämän alueen kansalaiset saavat tietää, että hän on alahuoneen istunnossa vaatinut yleisen noitajahdin aloittamista CSJ:ä vastaan, niin mr. Fisherillä ei ole enää pienintäkään valituksi tulemisen mahdollisuutta tulevissa vaaleissa. Tämän seudun asukkaat ovat aina tuominneet ne jotka ovat isoisten hyväksi likaista karkeistyötä tehneet ja niin vähän kokemuksia kuin mr. Fisherillä työväenliikkeestä näyttää olevankin, hän tulee varmasti huomaamaan, että mielipiteiden vainontaa tähtäävä noitajahti ei vetele täällä Järvienpäässä.

ERÄITÄ OPETUKSIA
30-luvun nälkävuosilta

Kirj. William Kashtan

Sanomalehdet tiedoittivat CLC:n presidentti Claude Jodoinin sanoneen, että "Canadan työläiset tulevat vastustamaan kaikkia yrityksiä panna katto palkoille ja työsuhteille tässä maassa tarkoituksella kilpailla kaupassa niiden maiden kanssa, joissa on alhaiset palkat". Hän lisäksi sanoi, että Canadan työläisten tulee lisata militanttisuuttaan suojellakseen voittojaan työnantajien painostuksen edessä.

Tämä on erittäin hyvä lausunto. Unionistit muistavat vallan hyvin kuinka 30 luvun nälkävuosina R. B. Bennett lupasi "räjäyttää tien maailman markkinoille" ja mitä siitä seurasi. Monet unionistisen liikkeen johtajat nousivat hänen vankkuriinsa tässä räjäyttämisyrityksessä. Mitä räjäytettiin ei se ollut tietä maailmanmarkkonoille vaan työläisten elintaso. Silloin katkaistiin palkkoja oikealta ja vasemmalta ja vasta sitten työläiset rupesivat taistelemaan kommunistien ja militanttisen johdon avulla ja saatiin aikaan toisenlainen suuntaus.

Työläiset oppivat vaikeuksien kautta, että mennä työnantajan mukana toivossa saada tilapäisiä etuja toisten työläisten kustannuksella johtaa lopuksi heidät yhä syvälle vaikeuksiin. Työnantajat hyötyvät saamalla suurempia voittoja ja työläiset vetävät lyhemmän korren.

Jodoinin ilmaisema katsantokanta osoittaa ettei eräitä opetuksia 30 vuoden nälkäkaudelta ole unohdettu. Onnettomuudeksi hän ei mene kyllin pitkälle. Hänen olisi pitänyt lisätä, että unionistinen liike tulee edelleenkin painostamaan ei vain paikallaan pysymistä — toisin sanoen pitämään mitä on voitettu — vaan lisäämään näitä voittoja.

Tämä on erittäin välttämätöntä nykyään kun finanssilehdistö on täynnä kirjoituksia kapitalistien lisääntyvistä voitoista ja tilanteen jatkuvasta elpymisestä. Työläiset eivät ole vielä havainneet elpymistä työllisyyden lisääntymisen ja elintason nousun aloilla ja siksi tähän pitäisi kiinnittää koko unionistisen liikkeen huomio nykyään.

Tällä hetkellä on erittäin välttämätöntä saada kaikki unionistisen liikkeen voimat tukemaan British Columbian metsätyöläisiä ja kaikkia muita työläisiä, jotka ovat lakkoutuneet ja antaa heille kaikki apu mitä he tarvitsevat oikeutettujen vaatimustensa voittamiseksi.

Sanomalehtiraporttien mukaan Jodoin on sanonut, että "ainoa tae kestävästä maalman rauhasta saadaan perustamalla vapaita unioja kaikkiin maailman osiin". Jos hän olisi sanonut, että lopullinen tae rauhalle olisi maailman sosialistinen järjestys, niin silloin hänen sanallaan olisi ollut johdonmukaisuutta. Mutta vaikka ei olisikaan maailman sosialistista järjestelmää, niin rauhanvoimat ovat nykyään sellaiset, että jos saataisiin yhtenäisyys unionistisessa liikkeessä, niin rauha voitaisiin pakoittaa sodantekijöille.

Valitettavasti Jodoin, sensijaan, että hän edistäisi sellaista kehitystä, näyttää päättäneen jatkaa hajaannusta maailman ammattiluniolnistisessa liikkeessä.

Vaatimuksemme maailmanrauhasta vaativat lopettamaan tällaisen politiikan.

Jännitys kasvaa Kyproksella

Nicosia. — Englantilaisten turvallisuusjoukkojen taholta ilmoitettiin viikko sitten sunnuntai-iltana Nicosiassa että englantilaisten joukkojen miehittämiä tiesulkuja on rakennettu Kyproksen maanteille aseiden salakuljetuksen ehkäisemiseksi.

Aikaisemmin ilmoitettiin, että tiesulut oli rakennettu saaren länsiosassa tapahtuneen aseellisen ryöstön johdosta.

Aseistetut englantilaiset sotilaat ovat edellisestä perjantai-illasta lähtien pysäyttäneet ja tarkastaneet kaikki autot Nicosian ja Kyrenian välisellä maantiellä.

1 nero miljoonaa kohti

Muuan tiedemies on laskenut, että lahjakkuus jakaantuu seuraavasti miljoonan täysikasvuisen miehen kesken: 1 nero, 168 suurta lahjakkuutta, 2,423 lahjakkuutta, 16,000 erittäin älykästä, 64,000 hyvin älykästä, 163,000 melko älykästä, 56,000 tavallista älykkäämpää, 400,000 keskinkertaisella älyllä varustettua, 56,000 normaalia hieman vähemmällä älyllä varustettua, 162,000 lahjatonta, 63,000 tyhmää, 16,000 vajaaälyistä ja 2,700 tylsämielistä.

PÄIVÄN PAKINA
Keino kansansuosion saavuttamiseksi

Ken tahansa aikoo astua porvaripolitiikon liukkaalle alalle, hän joutuu luonnollisesti myös "laskemaan nokkia", ja valitsemaan huolella poliittiset vuodekaverinsakin, mistä riippuu vississä määrin kannatusmäärä. On seurusteltava niissä "paremmissa piireissä"!

Tätä samaa seikkaa silmälläpitäen porvariston taholta mustamaalataan ja parjataan jatkuvasti työväenliikettä. Kun työväenliikkeestä maalataan paholaisen kuva suurine sarvineen ja sitä ylläpidetään jatkuvasti pahaa-aavistamattoman kansakunnan silmien edessä, niin silloin on helppo peloitella työläisäänestäjiäkin pois oman luokkansa ehdokkaiden takaa.

Ja juuri tässä mielessä parjataan oikein epätoivon vimmalla sosialismia yleensä ja sosialistisia maita erikoisesti, sillä se auttaa porvareita hetkellisesti pysymään etuoikeutetussa asemassaan.

Mutta niin paljon kuin ns. länsimaissa onkin porvariston luokkakäsityksen perusteella ja sen tueksi mustamaalattu ja paneteltu sekä kommunisteja että kommunistien hallinnassa olevia maita, niin kaikesta huolimatta näyttää siltä, että ihmiskunnan suuri mielenkiinto ja vaistomainen myötätunto kohdistuu sosialististen maiden suurta kokeilua kohti.

Kaiken sen jälkeen, mitä porvarilehdissä on sanottu ja sanomatta jätetty, luulisi ilman muuta, että esim. Neuvostoliitossa vieraileva politiikko joutuu jotakuinkin samanlaiseen asemaan kuin joutuisi julkisesti alamaailman kanssa täällä veljeilevä politiikko.

Mutta päinvastoin on asia.

Niinsanotun julkisen sanan edustajat pitävät esim. juuri nyt ilman muuta selvänä asiana, että pääministeri Macmillanilla on Britanniassa mahdollisuus rikkoa vuossataiset perinteet ja johtaa puolueensa kolmannen peräkkäisen kerran valtiollisen lihapadan ääreen. Ja tämä siitäkin huolimatta vaikka nykyisen toryhallituksen osakkeet painuivat miltei maahan saakka Suezin hyökkäyksen aikana ja sen jälkeen.

Mistä sitten johtuu Macmillanin hallituksen äkkiä saavuttama kansansuosio?

Yksinkertaisesti siitä kun hän vieraili Neuvostoliitossa, keskusteli siellä johtavien kommunistien kanssa ja on pyrkinyt sen jälkeen vaikuttamaan niin, että maailman kiistakysymyksistä ruvettaisiin sopimaan neuvottelupöytien ääressä, lukeutuen siihen myös korkeimman portaan neuvottelut idän ja lännen välillä.

Tämän "kommunistiveljeyden" takia pidetään nyt mahdollisena — jos ei Britannian työväenpuolue tapojaan paranna ja ulkopoliittista asennettaan korjaa — että torypuolue tulee Macmillanin johdolla valituksi kolmannen peräkkäisen kerran hallituspuolueeksi! —

Samanlaisia merkkejä on rajan eteläpuolella, Yhdysvalloissa, missä hallitsevan luokan hyväksi on keinotekoisesti pidetty sellaista hysteeristä mielentilaa, että kommunistien hirttäminen on miltei yhtä suotavaa kuin on neekerien lynkkaus.

Mutta nyt kun Yhdysvaltain varapresidentti Nixon teki onnistuneen Neuvostoliittomatkan ja siten omalta osaltaan auttoi Hrushtshev-Eisenhower vierailun järjestämistä, hänen poliittiset osakkeensa ovat kuulema nousseet ennätyssatoon.

Paremminkin jyrkistä ja suoran käden otteista tunnettu mr. Nixon ei ole koskaan ollut mikään poliittinen hurmuri. Hänen fiaskomainen matkansa latinalais-amerikkalaisissa maissa painoi hänen osuutensa vielä tavallistakin alemmaksi.

Mutta nyt Neuvostoliittoon tekemänsä pyhiinvaelluksen jälkeen mr. Nixonia pidetään republikaanipuolueen johtavana presidentinehdokkaana.

Ja kun hän kaiken todennäköisyyden mukaan tulee Hrushtshevin virralliseksi "oppaaksi" viimeksimainitun vieraillessa Yhdysvalloissa, niin se tulee kuulema nostamaan edelleen hänen poliittisia osakkeitaan.

Loppukädessä on siis ilmeisesti niin, että ken tahansa porvaripolitiikko haluaa kansansuosioon päästä, hänen täytyy ryhtyä seurustelemaan parjattujen ja paneteltujen kommunistien kanssa. Mitä suurempien kommunistijohtajain kanssa hän ystävällisessä hengessä seurustelee, sitä suurempaan kansan suosioon hän pääsee!

Toinen ajan kuva on tämä: Varapresidentti Nixonin täytyi Neuvostoliitto-matkaltaan palattuaan luennoida näköradiossa pääasiassa omille seuraajilleen yleisistä käyttäytymistavoista ja vedota heihin, että tulevia vieraita pitää kohdella yhtä hyvin ja kohteliaasti kuin häntäkin kohdeltiin vierailumatkallaan.

Tällaisia käyttäytymistapoja opetetaan muiden maiden kansakouluissa ja kotipiireissä — mutta McCarthylais-hysterian saastuttamassa Yhdysvalloissa vaaditaan sellaisia alkeellisten käyttäytymistapojen ohjeita itseltään varapresidentiltä. Mutta parempi myöhään kuin ei milloinkaan. Toivottavasti ei tällaisia käyttäytymistapaluentoja tarvitse sielläkään enempää järjestää. — Kansakoura.

Haasteryntäyksen saavutus on jo $1,590.27

Kuusikymmentä uutta lahjoitusta ja niiden katteeksi $294.50; paljon uusia haasteita

Viimeksi julkaistun haasteryntäyskatsauksen jälkeen on Vapauden talousaseman tukemiseksi saatu jälleen kuusikymmentä lahjoitusta, yhteensä $294.50 ja lisäksi suuri määrä uusia haasteita.

Kaiken kaikkiaan elokuun ensimmäisenä päivänä alkanut haasteryntäys on jo tuottanut $1,590.27 — tavoitteen ollessa vähintäin $6,000, mikä summa tarvitaan karhujen karkoittamiseksi Vapauden kintereiltä ja Vapauden säännöllisen ilmestymisen takaamiseksi nykyisessä asussa.

Valtaosa nytkin saapuneista lahjoituksista tuli yksityisiltä Vapauden lukijoilta, kannattajilta ja ystäviltä — ja juuri näistä yksilöhaasteista pääasiassa riippuu, tuleeko haastekampanja onnistumaan tarvittavassa määrässä.

Mutta asiaa voidaan huomattavasti auttaa myös järjestöjen, seurojen ja ryhmien lahjoituksilla sekä erikoistilaisuuksien järjestämisellä. Tämä näkyy tälläkin kertaa siitä, että esimerkiksi CSJ:n Long Laken osasto lahjoitti $50. Tällaiset järjestölahjoitukset nostavat nopeasti kokonaissummaa.

Mutta kuten sanottu, onnistumisen perusehtona on kuitenkin yksilölahjoituksien ja haasteiden saannissa ja siksi on sanottava, "antakaamme haasteiden vyöryä" niin yksilöiden kuin järjestöjenkin kohdalta.

Lahjoituksia ja haasteita saapui nyt seuraavasti:

CSJ:n LONG LAKEN OSASTO, Long Lake, Ont. lahjoittaa $50.00 Vapauden hyväksi ja kehoittaa kaikkia osastoja tekemään parhaansa oman lehtemme talouseman tukemiseksi.

VICTOR HÄMÄLÄINEN, Lockerby, Ont., lahjoittaa $4.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Väinö Timonen, Senia Heikkinen ja Arnold Back, Lockerby, Ont., Karl Keskinen, mrs. Mary Heino ja Risto Wiita, Long Lakelta, Ont., vastaamaan vointinsa mukaan.

MATTI PELTO, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $1.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Henry Rapakko, Vili Rapakko ja Oskari Mäki, kaikki Dunblanesta, Sask., Kalle Rapakko, jossakin Britt.h Columbiassa ja Heikki Aho, Port Arthur, Ont.

JALMAR LEHTO, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $3.00 lehtensä ilmestymisen turvaamiseksi.

KRAFTIN KUPPIKUNTA, Port Arthurin ja Lapin välimaalta, lahjoittavat $2.00 Vapauden hyväksi ja haastavat seuraavat tekemään vointinsa mukaan: Aapo Niemi, Yrjö Aalto ja Kusti Hiiro, R. R. 1, Kaministiquia, Ont.

ONNI MÄKELÄ, Lappe, Ont., lahjoittaa $4.00 lehtensä Vapauden talouseman turvaamiseksi.

IRJA JA MATTI HEISKA, Toronto, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden hyväksi ja haastavat seuraavat: Alli ja Jack Mairo, Anna ja Väinö Laari, Elli ja Kusti Wilen, John Wuolle sekä Siiri ja Matti Ilkka, kaikki Torontosta, Ont. ja Wilho Kääntä, Detroit, Mich.

J. TERHO, St. Catharines, Ont., lahjoittaa $10.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: J. Lähde ja V. Litman, molemmat St. Catharinesta, Ont., jatkamaan haastetta vointinsa mukaan.

ALMA JA LAURI KARJALAINEN, Long Lake, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden hyväksi ja haastavat seuraavat: Tilt ja Vic. Hänninen, Long Lake, Ont., mr. ja mrs. Lauri Salo sekä mr. ja mrs. Väinö Anttila, Estaire, Ont.

MRS. TELLIE SKANTZ, Chase, B. C., vastaa $1.00 Aug. Latvalan haasteeseen ja haastaa Lyydia Korven.

EMIL SKANTZ, Chase, B. C., lahjoittaa $1.00 Vapauden hyväksi ja haastaa Herman Jussilan, Chase, B. C.

NESTOR KOSKI, Hearst, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden ilmestymisen turvaamiseksi.

MARY JA O. JUNNILA, Tarzwell, Ont., vastaavat $1.00 edellisen haastekampanjan Leonard Salon haasteeseen ja nyt $1.00 Vester Lohikosken haasteeseen — yhteensä $2.00 ja pyytävät kaikkia aslan laiminlyöneitä tekemään samoin.

ELLEN JA TOM KOPRA, Beaver Lake, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden hyväksi ja toivovat, että kaikki Vapauden tilaajat tekisivät vointinsa mukaan.

LIINA ja RIKU, Nipigon, Ont., lahjoittavat $10.00 Vapauden hyväksi ja haastavat seuraavat: Frank Ruoho, John Hakala, Vili Mäki ja Mike Zalava, kaikki Nipigonista, Ont., lahjoittamaan vointinsa mukaan, että lehtemme Vapauden ilmestyminen olisi turvattu.

JOHN MÄKILÄ, Geraldtonista, Ont., lahjoittaa $3.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Emil Martin, Geraldton, Ont. ja Elias Rasula South Porcupine, Ont.

WALTER KOSKI, St. Catharinesta, Ont., vastaa $3.00 J. E. Kosken haasteeseen.

E. WUOLLET, Timmins, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Walter Koski, Arvo Vuori ja Kosti Närhi, St. Catharines, Ont., Eino Välkki, Toronto, Ont., ja Paavo Suomala, Sudbury, Ont.

HILJA HEINO, Kirkland Lake, Ont., vastaa $2.00 Vera Jalosen haasteeseen ja toivoo, että kaikki eläkemummat lahjoittavat oman lehtemme hyväksi.

OTTO LYYTIKÄINEN, Toronto, Ont., lahjoittaa $5.00 "karhujen" pois karkoittamiseksi lehtemme Vapauden ympäriltä ja haastaa seuraavat tekemään samoin: Yrjö Nurmi, Yrjö Huovinen, Väinö Hylkinen, Matti Karjalainen ja Väinö Pehrman, kaikki Torontosta, Ont., sekä ELÄKEVAARIT KAIKKIALTA.

OLGA PIRSKANEN, Markstay, Ont., vastaa $3.00 Eino William Salon haasteeseen ja haastaa mrs. Sirkka Mäensivun, Makstaysta, Ont.

ARVI VERKKONEN, Gatchell, Ont., lahjoittaa 2.00 Vapauden hyväksi ja haastaa kaikki kulkurit, terveet ja sairaat, lahjoittamaan vointinsa mukaan.

KARL PALOMÄKI, Sudbury, Ont., vastaa $2.00 Frank Tommilan haasteeseen ja haastaa seuraavat: Paul Niemi, Port Arthur, Ont., ja Rikki Niiranen, Toronto, Ont.

TAUNO LATTUNEN, Sudbury, Ont. vastaa Impi ja Frank Tommilan haasteeseen lahjoittamalla $10.00 Vapauden hyväksi ja kehoittaa kaikkia Vapauden ystäviä lahjoittamaan oman harkintansa mukaan.

ESTERI JA EINO SIRÉN, Sudbury, Ont., vastaavat Impi ja Frank Tommilan haasteeseen lahjoittamalla $10.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi ja haastavat seuraavat: mr. ja mrs. Hugo Ellmen, Toronto, Ont., mr. ja mrs. Tauno Koski, Sudbury, Ont., mr. ja mrs. Martin Kivari, Azilda, Ont., mr. ja mrs. H. Anttila, R. R. 3 (Wanup), Sudbury, Ont. sekä Onni Kekki, jossakin kämpällä.

SAIMI JA VÄINÖ HÄMÄLÄINEN, Montreal, Que., lahjoittavat $10.00 Vapauden hyväksi ja haastavat seuraavat: Elmer ja Kalle Karttunen, Hilja ja Herman Erickson, Olga ja John Pyyhtiä sekä Fanni ja Kalle Hietala, kaikki Montrealista, Que. Antakaa haasteiden vyöryä!

HULDA LAHTINEN, Port Arthur, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi ja haastaa kaikki Vapauden lukijapiiriin kuuluvat nais- ja miesheikot tekemään samoin tai paremmin harkintansa mukaan.

GUSTI MUSTAJOKI, Nolalu, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi ja haastaa Toimi Mäenpään, Nolalusta, Ont., ja kaikki muut asianharrastajat viemään haastetta eteenpäin.

OSKARI NIIVILÄ, Lappe, Ont., vastaa $5.00 A. Kuparisen haasteeseen ja haastaa seuraavat: Yrjö Koskinen ja M. Kivinen, molemmat Lapesta, Ont., vastaamaan vointinsa mukaan.

V. KOIVURANTA, Lappe, Ont., lahjoittaa $5.00 lehtensä Vapauden ilmestymisen turvaamiseksi ja haastaa seuraavat viemään haastetta eteenpäin: J. Kankkunen, R. R. 2, Port Arthur, Ont. N. Saranpää, R. R. 4, Port Arthur, Ont. sekä Eino Lempiälä ja M. Pere, Port Arthur, Ont.

MARY KOIVURANTA, Jumbo Garden, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden tukemiseksi ja haastaa seuraavat: Mary Pelto, R. R. 1, Kaministiquia, Ont., Aino Lehikoinen, Elina Pere, Sanni Pöyhölä ja Emmi Airola, R. R. 4, Port Arthur, Ont.

J. MÄENPÄÄ, Lappe, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi ja haastaa seuraavat tekemään samoin: I. Untinen ja N. Niemi, Lappe, Ont., ja N. Hietapakka, R. R. 4, Port Arthur, Ont.

OTTO HEISKA, Sudburysta, Ont., vastaa $5.00 Impi ja Frank Tommilan haasteeseen ja haastaa Urho Torkon ja Lauri Huukin, molemmat Sudburysta, Ont.

HUOVISET, Webbwood, Ont., lahjoittavat $5.00 lehtensä Vapauden hyväksi ja haastavat Neils Mäkelän, Webbwoodista, Ont.

IDA JA OSCAR MÄNNISTÖ, Lockerby, Ont., vastaavat $5.00 Selma Kallio haasteeseen ja haastavat seuraavat tekemään samoin: Siiri ja Kalle Sillanpää, Lockerby, Ont. sekä Laura ja V. Kivi, Toronto, Ont.

FRANK VUOTILA, Nipigon, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja toivoo, että kaikki Vapauden tilaajat ja lukijat tekevät samoin.

HEIKKI HEINONEN, South Porcupine, Ont., lahjoittaa $10.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Felix Kulmala, Emil Pakka, Sam Mattila, Aapo Rahi ja John Mäkikangas, kaikki South Porcupinesta, Ont., kaikki vointinsa mukaan, mutta reilun kannatuksen.

HILMA JA GEO. AHLFORS, Port Arthurista, Ont., vastaavat T. ja H. Sillmanin sekä George Saivon haasteisiin lahjoittamalla $5.00 Vapauden hyväksi ja puolestaan haastavat seuraavat vastaaman vointinsa mukaan: Hulda ja Alfred Saari, Fanny ja Niilo Ketola sekä Lempi ja Jukka Nieminen, kaikki Port Arthurista, Ont., Seidi ja Eino Erkkilä ja Aili ja Victor Kauppila, Torontosta, Ont., Ella ja Heikki Strom sekä Hilma ja Frank Koivu, Lockerby, Ont.

SEVERI SIREN, Port Arthurista, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapaudelle ja haastaa seuraavat: Severi Niemi ja O. Junttola, R. R. 1, Kaministiquia, Ont.

HELMI JA RISTO ROIVAS, Port Arthurista, Ont., lahjoittavat $3.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi ja haastavat seuraavat: mr. ja mrs. T. Salmijärvi, mr. ja mrs. Wm. Gronroos sekä Jallu Lampainen, kaikki North Branchista, Ont.

KUSTI PERÄLÄ, Port Arthurista, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Matti Suutari, Heikki Aho, Taneli Arvola sekä Katri ja Oskari Maklin, kaikki Port Arthurista, Ont., viemään haastetta eteenpäin.

PAUL MÄNNISTÖ, South Porcupine, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: Niilo Lammi, South Porcupine, Ont. ja Topi Piirainen, Timmins, Ont.

TOIVO KANERVA, South Porcupine, Ont., kiittäen vastaa $5.00 Wm. Kontolan ja Herman Virran haasteisiin ja kehoittaa kaikkia Vapauden lukijoita lahjoittamaan vointinsa mukaan.

FELIX KULMALA, South Porcupine, Ont., vastaa $10.00 Heikki Heinosen haasteeseen ja samalla kiittää haasteesta ja kehoittaa kaikkia tuttaviaan ja Vapauden ystäviä avustamaan tätä yhteistä asiaa.

ELINA JA KALLE KAJANDER, Toronto, Ont., vastaavat $5.00 Hilja ja John Rajalan haasteeseen ja haastavat seuraavat tekemään samoin: Helen ja Nick Laitinen, Torontosta, Ont., Ida ja Kalle Rytkönen, Willowdake, Ont., sekä Elina ja Vili Pankka, Sudbury, Ont.

GEORGE HEIKKILÄ, Copper Lake, Regan, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi.

LYYLI JA HEIKKI TUUTTILA, Toronto, Ont., lahjoittavat $5.00 Vapauden hyväksi ja haastavat seuraavat tekemään samoin: Aaro Haili ja Einar Frantsi Torontosta, Ont., sekä Reino Keto, St. Catharines, Ont.

MRS. FIINA WESTON, Eckville, Alta, lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi ja toivoo, että toisetkin ikäneidot ottaisivat tämän huomioon.

ELINA JA ARTHUR STENLUND, Eckville, Alta, vastaavat $2.00 Aino ja Onni Koskisen haasteeseen ja haastavat seuraavat: mr. ja mrs. Jaakko Laitinen ja mr. ja mrs. Henry Jokinen, Eckville, Alta, mr. ja mrs. Wm. Erkkilä Benalto, Alta ja mr. Walder Järvi, Sylvan Lake, Alta.

MARY JA CHAS. RAUNIO Eckville, Alta, lahjoittavat $2.00 Vapauden talousaseman tukemiseksi ja haastavat seuraavat: Matt Porttin, Sylvan Lake, Alta, Karl Kivinen ja Anntti Elson, Eckville, Alta, mr. ja mrs. Mikko Terävä, Vancouver, B. C., ja Väinö Tervonen, Rocky Mountain House, Alta.

AUKUST PÄÄKKÖ, Vancouver, B. C., lahjoittaa $1.50 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat tekemään parhaansa lehtemme hyväksi: mrs. Hilda Harju ja E. Mustonen, molemmat Vancouverista, B. C.

FANNY LIND, Vancouver, B. C., vastaa $5.00 Elisa Salosen haasteeseen ja haastaa kaikki Vapauden ja Liekin asianaiset lännestä itään ja vielä siitä väliltäkin. Ystävät, tehkää parhaanne!

ILMA JA HENRY RÖNTY, Toronto, Ont., vastaavat $5.00 Helen ja Walter Smithin haasteeseen ja haastavat kaikki Toronton Heikit viemään ryntäystä eteenpäin.

VIENO JA T. NIIRANEN, Toronto, Ont., lahjoittaa $5.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat tekemään samoin: Alli ja Eero Ranta, Aili ja Jack Mairo, Milja ja John Vataja, Edith ja Vilho Salminen, Lempi ja Otto Tyyskä sekä Irene ja Elis Holla, kaikki Torontosta, Ont.

K. HILVONEN, 1459 Valiquette, Verdun, Que., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi.

WERNER JOKELA, Willowdale, Ont., vastaa $10.00 Erkki Randallin haasteeseen ja haastaa Pirkko ja E. Hostikan, Port Arthurista, Ont., jatkamaan haastetta.

MRS. SENJA NURMI, Emo, Ont., lahjoittaa $1.00 Vapaudelle ja haastaa seuraavat: mr. ja mrs. J. E. Koski, Stratton, Ont., mrs. Anna Lahti ja mrs. Hahkola, Fort Francesta, Ont.

MR. JA MRS. J. E. KOSKI, Stratton, Ont., vastaavat $2.00 mrs. Senja Nurmen haasteeseen ja haastavat seuraavat: mr. ja mrs. T. Ellmen, mr. ja mrs. W. Juhola ja mrs. Katri Pietilä, Finlandista, Ont. sekä mrs. W. Koski, St. Catharines, Ont.

OSCAR HAUTA, Dinsmore, Sask., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi ja haastaa seuraavat: John Huttula, Dinsmore, Sask, ja John Joki, Lucky Lake, Sask.

A. LEIKAS, Sudbury, Ont., lahjoittaa $2.00 Vapauden hyväksi.

Tässä katsauksessa	$ 294.50
Ennen julkaistuja	1,295.77
Yhteensä	$1,590.27

SCA URHEILULIITON LIITTOKOKOUKSESTA

Entisen tavan mukaan pidettiin taaskin liittomme vuotuinen liittokokous heti juhliemme jälkeisenä päivänä. Kokouksessa olikin käsiteltävänä kolmisenkymmentä eri asiaa ja saatiin ne kaikki yksimieliseen päätökseen. Oli useita asioita, jotka koskivat liittomme toiminnan "parantamista" kuten uusien AAU:n sääntöjen ottamista kokonaisuudessaan rata- ja kenttäurheiluumme. Asia jäikin tulevalle liittotoimikunnalle kehitettäväksi ja lopullisen esityksen antamiseksi seuroille. Vielä päätettiin jättää ohjelmasta pois maasto ja sisähyppymestaruudet ja harkittiin osanoton suhteen rajoitusten poistamista mestaruuskisoissamme. Tämäkin asia ratkeaa edellämainitun sääntömuutoksen kanssa.

Kokousta johti tunnetulla rutiinillaan "veteraanipuheenjohtaja" A. Widgren, sihteereinä oli pari "kynäilijää" ja osanotto seurojen puolelta 16 sekä viisi veljesedustajaa. Kokouksesta kerääntyikin melkein viisikymmentä eri pykälää ja tullaan sanottu pöytäkirja taaskin lähettämään seuroille heti sen valmistuttua.

Liittokokous valitsi myöskin ponsivaliokunnan ja onkin tässä jälempänä hyväksytyt ponnet kaikkien nähtävänä. Vielä haluaisin mainita, että entinen liittomme presidentti ja nykyinen liittotoimikunnan jäsen, Enok Löppönen tarjosi kokouksen edustajille kustannuksellaan maukkaan päivällisen, josta täten vielä kiitokset Enokille.

LIITTOKOKOUKSEN HYVÄKSYMÄT PONNET

1. Liittokokous kehoittaa Canadan hallitusta tukemaan taloudellisesti fyyskulttuurista toimintaa, koettaen samalla saada läheisemmän yhteyden eri fyyskulttuuristen järjestöjen kesken. Samalla on toivomuksena että hallitus tekee valistystyötä niin TV:n, radion kuin lehtipalveluunkin avulla.

2. Beaver Laken Jehu, joka ikävän tulipalon kautta menetti toistaiseksi toimintapaikkansa, seura, joka fyysillisellä alalla on vuosikymmeniä toiminut esimerkillisesti, olisi huomioitava urheiluväen puolelta siinä ymmärryksessä, että seurat ja liiton jäsenet tekisivät parhaansa uuden toimipaikan rakentamisen rahastamiseksi.

3. Vapaus-lehti on aina ollut liittomme tiedonantojen julkaisijana, ja koska työväen lehdet pakostakin joutuvat taistelemaan taloudellisten kysymysten suhteen, kehoittaakin tämä liittokokous seuroja ja liittomme jäseniä tukemaan Vapauden taloudellisen aseman rahoittamisessa, käynnissä olevan kampanjan aikana.

4. "Liittokokous, keskusteltuaan yhteistoiminnasta, näkee vieläkin olevan mahdollisuuksia asian parantamiseen ja kehoittaakin jäsenistöään tekemään parhaan mahdollisen yhteistoiminnan saavuttamiseksi.

5. Koska rauhan kysymys on elintärkeä fyysillisen toiminnan ja etenkin nuorisomme kannalta, kehoittaa liittokokous tässä asiassa toimimaan asiaa edistävällä tavalla, ottamalla innokkaasti osaa kulloinkin tapahtuviin toimintoihin.

— Vaasan Jukka.

Suomen maaotteluvoittojen sarja jatkuu

Kovassa kampanjassa Suomi peri lopulta 31 pisteen voiton Unkarin joukkueesta

Helsinki. — Kahdeksatta Suomen ja Unkarin välistä yleisurheilumaaottelua jatkettaessa viime keskiviikkona Helsingin Olympiastadionilla, oli Suomen miehistöllä 2 pisteen etumatka, mutta kukaan ei kuitenkaan olisi silloin veikannut, että maaottelu päättyy 31 pisteen johdolla Suomen hyväksi.

Suuresta yllätyksestä on Suomen ennen kaikkea kiitettävä juoksijoitaan, jotka tekivät lajeissaan todella kaikkensa. Suomalaisista selvisivät voittajiksi Mildh, Salonen, Strand, Saloranta ja Virtanen, jonka lisäksi Rintamäki ja Rekola varmistivat kaksoisvoitot. Mutta myös Suomen kenttämiehet tekivät hyvää jälkeä: Kauhanen selvitti keihään, Tamminen kolmiloikan ja Landström seiväshypyn. Vain kiekossa meni odotetusti kaksoisvoitto vieraille.

Kiekonheitossa nähtiin unkarilaisten komeita kaaria, mutta keihästä heitti suomalainen Kauhanen lähes 80 metriä. Kenttälajit alkoivat kiekonheitolla, jossa ounasteltiin Szecsenyin repäisevän uuden stadionin ennätyksen jalkavammastaan huolimatta. Toisella kierroksella se toteutuikin ja samalla tuli kiekkokilpailu ratkaistuksi. Pituutta mitattiin 57.57. Keihäässä tänä vuonna kovaan kuntoon päässyt Kauhanen oli omaa luokkaansa ja kolmannella, erinomaisesti onnistuneella heitollaan hän sai tulokseksi 79.50.

Kolmiloikasta muodostui loppu pisteiltään odotettu pistejako 7—4 Suomen hyväksi, mutta yllättäjänä esiintyi Tamminen, joka loikkasi ensimmäisellään tuloksen 15,49, joka riitti voittoon.

Suomen yleisurheilumaajoukkueen voittojen sarja siis edelleen jatkui. Kolmeen vuoteen Suomi ei ole hävinnyt yhtään maaottelua ja Suomen urheiluliitto katseleekin ehkä maaotteluvastustajia valitessaan, ettei vastus ole liian voimakas.

TOISEN PÄIVÄN TULOKSET

400 m aitajuoksu: 1) Osvald Mildh, Suomi 52,9; 2) Jussi Rintamäki, Suomi 53,1; 3) Attila Botar, Unkari 53,4; 4) Antal Lippay, Unkari 54.7.

800 m juoksu: 1) Olavi Salonen, Suomi 1.49,8; 2) Lajos Szentgali, Unkari 1.50,6; 3) Olavi Vuorisalo, Suomi 1.52,6. Peter Parsch, Unkari suljettiin pois kilpailusta kahden varaslähdön jälkeen. 400 m väliaika: 53,7 Vuorisalo.

Kiekonheitto: 1) Jozsef Szecsenyi, Unkari 57.57; 2) Ferenc Klics, Unkari 54.21; 3) Pentti Repo, Suomi 51.58; 4) Carol Lindroos, Suomi 50.58.

3.000 m estejuoksu: 1) Teuvo Virtanen, Suomi 8.53.8; 2) Gerhard Hecker, Unkari 8.58.8; 3) Pertti Koivunen, Suomi 8.59.8; 4) Laszlo Jeszensky, Unkari 9.09.6. Väliajat: 400 m Hecker 66.0, 800 m Jeszenszky 2.17,5, 1,000 m Jeszensky 2.54,6, 1.500 m Virtanen 4.28,2, 2,000 m Virtanen 5.55,2.

200 m juoksu: 1) Börje Strand, Suomi 21,6; 2) Pentti Rekola, Suomi 21,7; 3) Caba Csutoras, Unkari 21,8; 4) Istvan Csiszar, Unkari 21,8.

Keihäänheitto: 1) Olavi Kauhanen, Suomi 79.50; 2) Gergely Kulcsar, Unkari 74.11; 3) Väinö Kuisma 73.94; 4) Janos Lukacs, Unkari 65.35.

Kolmiloikka: 1) Yrjö Tamminen, Suomi 15.49; 2) Robert Nemeth, Unkari 15.01; 3) Kari Rahkamo, Suomi 14.79; 4) Gyula Csapalai, Unkari 14.60.

10,000 m juoksu: 1) Simo Saloranta, Suomi 30.33,0; 2) Jozsef Kovacs, Unkari 30.38,0; 3) Pekka Höykinpuro, Suomi 30.42,6; 4) Janos Pinter, Unkari 31.53,2.

Seiväshyppy: 1) Eeles Landström, Suomi 440; 2) Matti Sutinen, Suomi 435; 3) Janos Horvath, Unkari 430; 4) Janos Mickei-Micheller, Unkari 420.

4x400 m viestinjuoksu: 1) Suomi (Jussi Rintamäki 48,9 — Eero Kivelä 48,6 — Voitto Hellsten 48,3 — Pentti Rekola 48,4) 3.14,2; 2) Unkari (Mihaly Majercsik 49,0 — Peter Parsch 48,1 — Caba Csutoras 48,8 — Istvan Korda 48,5) 3.14,4.

* * *

Ensimmäisen päivän jälkeen Suomi johti 2 pisteellä

Helsinki. — Kahdeksas Suomen ja Unkarin välinen yleisurheilumaaottelu alkoi viime tiistaina Olympiastadionilla yllätysten merkeissä. Ensimmäisen maaottelupäivän jälkeen johti Suomi ottelua pistein 54—52.

Maaottelun avajaisjuhlat suoritettiin kello 18, jolloin joukkueet marssivat kentälle. Suomen joukkueen kapteenina oli Voitto Hellsten ja Unkarin Ferenic Kiss. Suomalaisten järjestäjäin puolesta tervehti yleisöä Reino Piirto ja hänen puheeseensa vastasi Unkarin yleisurheiluliiton puheenjohtaja Bartha.

Stadionille saapunut yli 31-tuhantinen yleisöjoukko sai nähdä monia jännittäviä kamppailuja. Päivän suurimmaksi yllätykseksi muodostuivat pikamatkat, joissa voitto tuli Suomelle, 100 metrillä nyt ensimmäistä kertaa.

Kenttälajeissa maaottelupisteet kulkivat suurin piirtein etukäteiskaavailun mukaan. Moukarin heitossa unkarilaiset sinkauttivat lekansa aivan eri kymmenluvulle kuin suomaaliset ja korjasivat ylivoimaisen kaksoisvoiton. Kuulantyönnössä sen sijaan Suomen Nisula pääsi yllättämään. Varju tosin oli "herra ja ylhäisyys", mutta Nisulan viimeinen työntö 17.02 riitti toiseen tilaan ennen Unkarin ennätysmies Nagya.

Hypyt sujuivat täysin isäntien merkeissä. Salminen ja Tiikkaja vastasivat kaksoisvoitosta korkeushypyssä ja saman tempun teki parivaljakko Valkama-Asiala pituudessa. Kenttälajien pisteet menivät siis kotijoukkueen nimiin niukasti 23-21.

Vaikka tulostaso oli kohtalainen, yhtään ennätystä ei ensimmäisenä ottelupäivänä noteerattu. Parhaasta saavutuksesta vastasi unkarilainen kuulajätti Vilmos Varju, joka teki oman ja Stadionin ennätyksen tuloksella 18.04. Kilpailujen suurin yllättäjä oli samaan lajiin osallistunut Suomen Nisula, joka yllätti sekä Unkarin että Suomen ennätysmiehet pukkaamalla myös oman ennätyksensä 17.03 ja toi Suomelle arvokkaan toisen sijan. Toisenkin heittolajin voitto meni Unkarille erittäin varmasti ja kahden miehen voimalla; nuoren Zsivocskyn paiskatessa moukarinsa 63.39 metrin päähän. Vanha kultamitalimies Csermak varmisti toisen tilan heittämällä myös yli 60 metriä.

Suomi näyttää siirtyvän pitkien matkojen erikoismaasta lyhyiden matkojen vaalijaksi. Nyt keräsivät Suomen urheilijat ylivoimaisesti enimmän pisteitä sprinttereiden ansiosta. Strand veti komean voiton satasella aikaan 10,6, Rekola voitti 400 m ajalla 47,4 ja Siukola 110 m aidat 14,9. Siihen juoksulajien voitot isäntämaan kohdalta loppuivatkin, sillä Suomella ei ollut mitään sanottavaa enempää 1,500 metrillä kuin puolella penikulmallakaan. Edellistä hallitsi veteraani Rozsavölgyi suvereerisesti ja aika olikin hyvä 3.41,0. Salonen jaksoi sentään kiriä toiseksi mutta Vuorisalo oli pelkkä statisti. 5,000 m unkarilaiset taktikoivat kaksoisvoiton Höykinpuron väsähdettyä.

Viimeisen lajin 4x100 metrin juoksun voitti Unkari yllättävän niukasti ajalla 41,5 ja Suomi sivusi omaa ennätystään 41,7.

ENSIMMÄINEN PÄIVÄ

100 m juoksu: 1) Börje Strand, Suomi 10,6; 2) Laszlo Kiss, Unkari 10,7; 3) Pentti Rekola, Suomi 10,7; 4) Istvan Csiszar, Unkari 10,9.

1,500 m juoksu: 1) Istvan Rozsavölgyi, Unkari 3.41,0; 2) Olavi Salonen, Suomi 3.43,0; 3) Bela Szekeres, Unkari 3.45,0; 4) Olavi Vuorisalo, Suomi 3.48,0.

110 m aitajuoksu: 1) Raimo Siukola, Suomi 14.9; 2) Raimo Koivu, Suomi 14.9; 3) Imre Retezar, Unkari 15,2; 4) Antal Lippay, Unkari 16,4.

Moukarinheitto: 1) Gyula Zsivoczky, Unkari 63.39; 2) Jozsef Csermak, Unkari 61.81; 3) Kalevi Horppu, Suomi 59.00; 4) Veikko Hoffren, Suomi 57.49.

5.000 m juoksu: 1) Sandor Iharos, Unkari 14.21,6; 2) Miklos Szabo, Unkari 14.22,4; 3) Matti Huttunen, Suomi 14.23,2; 4) Reijo Höykinpuro, Suomi 14.50,0.

Kuulantyöntö: 1) Vilmos Varju, Unkari 18.04; 2) Alpo Nisula, Suomi 17.03; 3) Zsigmond Nagy, Unkari 16.84; 4) Jarmo Kunnas, Suomi 16.65.

Korkeushyppy: 1) Eero Salminen, Suomi 204; 2) Kalevi Tiikkaja, Suomi 197; 3) Janos Medovarszky, Unkari 185; 4) Sandor Noszaly, Unkari 180.

Pituushyppy: 1) Jorma Valkama, Suomi 748; 2) Aarre Asiala, Suomi 732; 3) Ödön Földessy, Unkari 732; 4) Laszlo Mihalyfi, Unkari 709.

400 m juoksu: 1) Pentti Rekola, Suomi 47,4; 2) Istvan Korda, Unkari 47,9; 3) Voitto Hellsten, Suomi 48,2; 4) Caba Csutoras, Unkari 48,3.

4x100 m viestinjuoksu: 1) Unkari (György Gyuricza — Laszlo Kiss — Laszlo Mihalyfi — Istvan Csiszar) 41,5; 2) Suomi (Pentti Mäkilä — Tauno Lilja — Börje Strand — Taisto Siren) 41,7.

Pisteet ensimmäisen päivän jälkeen: Suomi 54, Unkari 52.

Pää-lahjavoitto ovella, muut eri puolille Ontarioa

Toronto. — Liitto- ja musiikkijuhlan yhteydessä pidetyissä "keskiyön tansseissa", joista saadut kaikki varat jaetaan matkakulujen peittämiseksi ulkopaikkaisten kesken, jaettiin myös ne ovipalkinnot, joista on muodostunut erottamaton osa juhlamenoista. Nämä ovipalkinnot jakaantuivat nyt seuraavasti:

Toinen palkinto ($50) M. Majander, Box 5 Gatchell, Ont., toinen palkinto $50) L. F. Seppälä 21 Richardson St. Toronto, kolmas palkinto ($25) Gail Hakala, 437 Bessie St., Sudbury, kolmas palkinto ($25) Laura Kuusela 1013 Murphy Rd. Sarnia, Ont., kolmas palkinto ($25) Herbert Lindsay 474 Burton Ave., Sudbury ja kolmas palkinto ($25) W. Setälä, Whitefish, Ont.

Ensimmäisen ovipalkinnon voittajaa ei vielä tiedetä sillä se lankesi ovella myydylle lipulle, missä ei enää nimiä ja osoitteita kirjoitettu. Ensimmäisen ovipalkinnon voitto lankesi numerolle 8416 ja sen omistajaa pyydetään kääntymään ensi tilassa allekirjoittaneen puoleen. Ellei tätä palkintoa peritä kuluvan elokuun loppuun mennessä, silloin palkinto luovutetaan tanssitulokassaan. Muut palkinnot on jo lähetetty voittajille.

Yleisöä ja iloa oli näissä tansseissa yltäkyllin ja järjestävä tanssikomitea kiittää puolestaan soittajia ja suurta yleisöä sekä kaikkia näiden ovilippujen ostajia. Toivon myös että näitä tilaisuuksia kannattaisi edelleenkin järjestää, sillä matkakulut ovat joka vuosi äärettömän suuret. Siis hyvää menestystä edelleen toivottaen — W. Jokela.

Port Arthurin kuulumisia

Port Arthur. — Tämän kaupungin kunnallisesti omistetussa lainakirjastossa (Arthur St.) on nyt ennätyksellinen määrä kirjoja. Kirjastolla oli vuoden vaihteessa varoja $71,177.39 josta summasta käytettiin $11,220 uusien kirjojen ostoon, joten kirjastossa on nyt 39,734 kirjaa. Kirjoja lainattiin vuoden ajalla 339,407 nidosta. Kirjasto ylläpidetään verotuloilla ja lainataan kirjoja ulos vapaasti. Kirjastopalvelusta annetaan koulujen 111 moninaisille luokille. Aikuisille pidetään haarakirjastoa iltaisin auki myöskin Current Riverin koululla.

* * *

Yli Ontarion tunnettu Väinö Evert Karhunen haudattiin täällä omaisten ja ystäväin saattamana Riverside hautausmaahan viime keskiviikkona. Vainaja oli syntynyt Suomessa huhtik. 1 p. 1901 ja oli kuollessaan 58 vuoden ikäinen. Täällä maassa oli hän ollut itä- ja pohjois-Ontariossa varsinaisessa ammatissaan hautakivien veistäjänä, mutta työn yhteydessä sai keuhkoihinsa silicosis-pölyä, jonka aiheuttama "mainarien" tauti pakoitti hänet olemaan töistä vuoden Fort Williamin keuhkotautiparantolassa. Hän oli väliajoilla jo työskennellyt metsätyöläisenäkin. Viimeaikoina oli hän asunnollaan Lapissa. Ja edellisenä lauantaina oli toisten kanssa kalastamassa, jossa sai sydänkohtauksen ja kumartaessaan retkahti veteen, eikä hengitys enää palautunut.

Hän oli ollut CSJ:n jäsenyydessä ja joutoaikoinaan kirjoitteli Liekkiin. Keveät mullat haudallesi.

* * *

Viljaa lähti Järvienpään satamasta heinäk. ajalla 2,370,865 bushelia. Lisäys edelliseen vuoteen verrattuna on hyvin pieni, huolimatta St. Lawrence meritien avauksesta. Siinä vaikeuttaa kanaalissa viivytykset läpikulkua ja rautamalmin lastilaivat vievät joka toisen tilan.

— ATH

Isaac Luoman
Muistolle
Kuoli elokuun 9 pnä 1955

On kulunut neljä pitkää vuotta, vaan yhä olet muistossamme.

Vaimosi Aino

Lapset:
Elma, Anelma ja Melvin.

MATTI HILLIN
Muistolle

Siitä on kulunut kaksi vuotta, kun läksit luotamme elokuun 8 päivän aamulla 1957.

Muisto kaunis lapsilta
on kaikkein kallein perintö,
ei isä enempää vaarikkaan,
hän niin vähään aina oli tyytyvä.

Rakkaudella isää muistelevat:

Lapset ja vaimonsa
Mandi Hill.

Kesäkauden alennetuilla hinnoilla

tarjoamme asiakkaillemme hiushoitoa, kasvo-, käsi-ja jalkahoitoa, ripsien ja kulmien värjäystä sekä sauna ja hieronta.

SUOMALAINEN PALVELU

GAY PAREE Beauty Salon

Puhelin LE. 1-6301
551 A Bloor St. W., Toronto, Ont.

PETER A. VESA
B. A., LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

MYYNTI ALKOI PERJANTAINA VAATETUSOSASTOLLA

MIESTEN HOUSUJA
"Whipcord Cabardine" vyön kera, tav. 7.95
Myyntihinta 4.95

URHEILUPAITOJA
KOLMESSA RYHMÄSSÄ
1 ryhmä, tavallisesti 4.95 — myyntihinta 3.25
2 ryhmä, tavallisesti 5.95 — myyntihinta 3.97
3 ryhmä, tavallisesti 6.95 — myyntihinta 4.63

PUOLIKENKIÄ
Jokapäiväisiä 5.98—8.95
Myyntihinta .... 2.95—3.95

POIKIEN KENKIÄ (Koulu alkaa plan)
Kumi-korkkipohjaiset tav. 6.95. Myyntih. 4.75

UIMAPUKUJA KOLMANNES HINNASTA POIS

MIESTEN TYÖKENKIÄ
Tavall. 7.50—8.95. Myyntihinta 4.98

URHEILUJAKETTEJA .... KOLMANNES POIS

TYÖSUKKIA — 3 paria 1.98

OLKIHATTUJA
loppuunmyynti .... KOLMANNES POIS

PUKUKANKAITA
Englannin hienointa gabsia ja willa-worstedsia .... 30% ALENNUS

BOXER PAITOJA
English Broadcloth, tav. 1.50. Myyntihinta .99

NAHKAA — mustapintaista .. 20% ALENNUS

ALUSVAATTEITA, YKSIMITTAISIA
lyhyet hihat ja lahkeet, tav. 1.95. Myyntih. 1.00

PUMPULIKANGASTA
"PRINTS" .... 30% ALENNUS

International Co-op
PORT ARTHUR, ONTARIO

RUOKAKAUPPA
Puhelin 5-7338
176 South St. Algoma

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

Seurapelejä Beaver Laken haalin rakennusrahaston hyväksi

Ensi sunnuntaina järjestetään Beaver Lakella seurapelejä Frank Mäkisen farmilla. Kaikki saadut tulot luovutetaan Beaver Laken haalin sisustamisrahastoon.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

Eino Wirta kuoli Sudburyn sanatoriossa

Viime perjantaina kuoli Sudbury-Algoma Sanatoriumissa Eino Wirta (Wirtanen) 69-vuotiaana.

Hän saapui Suomesta Canadaan v. 1910 ja asettui asumaan Garsoniin, jossa hän meni naimisiin Helmi Rajalan kanssa. Hän muutti myöhemmin Sudburyyn ja työskenteli Frood-kaivoksessa vuoteen 1955 asti, jolloin hän siirtyi eläkkeelle.

Häntä jäivät suremaan vaimonsa ohel'a poikansa Aarne, tyttärensä Paul Kauhanen, yksi lastenlapsi täällä sekä sisko Suomessa.

Poika hukkui Simon-järveen

Viime lauantaina hukkui 12-vuotias Hugene Abel Naughtonissa olevaan Simon järveen. Abel oli ollut järvellä auton sisärenkaan varassa ja todennäköisesti joutunut erilleen siitä ja puutteellisen uimataidon johdosta hukkunut. Hänen ruumiinsa löydettiin sunnuntaina.

Beaver Laken haalin rakennustyöt alkavat jälleen

Beaver Lake, Ont. — Beaver Laken uuden haalin rakennustyöt ovat olleet heinänteon vuoksi seisauksissa kuukauden, ehkäpä hiukan enemmänkin. Nyt ovat kuitenkin kiireellisemmät työt tehty ja päätettiin ryhtyä rakennustöiden alkamiseen. Tätä kirjoittaissa on työt täydessä käynnissä ja jos lämpimän sään aikana tahdomme viettää avajaisjuhlia täytyy töistä huiskia lujaa. Lämmin sää on esim. ehtona sille, että Toronton Yrityksen kuulut naisvoimistelijat saapuisivat avajaisjuhlaamme esittämään meille unohtumattoman hetken naisellisen voimistelun kauneudesta. Muutakin ohjelmaa on tiedossa.

Onnistuuko yrityksemme se sitten nähdään. Siksi ilmoitamme että talkoot ovat käynnissä nyt jokainen päivä, ei tietenkään sunnuntaina ja jokainen joka tahtoo saapua auttamaan meitä, on tervetullut. Talkooväelle tarjoillaan päivällinen ja kahvit. — N.

Long Laken tieveronmaksajain kokous tk. 19 pnä

Broder-Tiltonin townshipien koulupiiri no. 2:n tieveronmaksajain ylimääräinen kokous pidetään no. 2 koululla keskiviikkona, tk. 19 pnä, alkaen kello 8 illalla.

Tässä kokouksessa tullaan keskustelemaan Long Laken tien ylläpitämisestä noin kolmella ja puolella maililla nykyisestä valtatiestä eteenpäin. Tarkoituksena on saada tiedepartmentin ottamaan tien yllä pitämiskustannukset kokonaan käsiinsä koska hallitus on myynyt omistamiltaan mailta niin paljon tontt ja että liikenne on lisääntynyt hyvin suureksi. Meidän tiekomisiomme on mahdoton pitää tätä tienosaa kunnossa korka ei ole tiehöylää eikä muitakaan tien ylläpitokoneita. Meidän on täytynyt tyy tyä vain siihen, että tiedepartmentti on antanut meille trokeja käytettäväksi.

Tieveronmaksajat ovat yleensä siinä uskossa, että teiden ylöspitokustannukset riippuvat tiekomisiosta. Tosiasia on niin, että komissio on tiedepartmentin armoilla eikä meillä ole valtaa määrätä milloin tiehöylä korjaa tietä. Samoin on asianlaita lumiauran kanssa.

Tervetuloa kokoukseen.—E. Alho.

Intiaani pantu syytteeseen murhasta

Little Current. — Willie John Pegoniassang, 42-vuotias Manitoulin saaressa o'evan Wikwemikongin intiaanireservaationin asukas, oli viime perjantaina täällä oikeuden edessä ja oikeus päätti nostaa häntä vastaan syytteen 32-vuotiaan Joseph Negamiwinan murhasta.

Oikeudessa todistettiin että Negamiwina oli kuollut pääluun murtuman johdosta heinäkuun 5 pnä. Kruunun päätodistajana oli murhasta syytteeseen pannun puoliveli Frank Mishibinjima. Hän kertoi ryypänneensä siinä määrin, että hän nukkui veljensä kotona. Kun hän heräsi oli John Pegoniassang vihoissaan Negamiwinaa kohtaan heidän juomisensa takia ja käski heitä poistumaan asunnostaan. Tämän jälkeen hän sanoi nähneensä kuinka Pegoniassang löi laudan pätkä'lä Negamiwinaa päähän useamman kerran.

Hallituksen maiden omistusoikeuksia tarkistellaan

Ontarion hallituksen ensimmäinen tehtävä on järjestää kokouksia eri kunnallishallintojen kanssa syyskuun 1 päivän jälkeen tarkoituksella toimittaa tutkimuksia kaivos-, puutavarayhtiöiden, kauppakamarien ja kesäkämppien omistajain vuokraamien alueiden omistuksiin nähden.

Syyskuun alusta lähtien komitea tulee kuulustelemaan täkäläisten maapalstojen omistajia. Kuulustelut alkavat ensiksi Peterboroughissa ja jatkuvat senjälkeen Sudburyssa, Haileyburyssa, Kirkland Lakella, Kenorassa, Port Arthurissa ja senjälkeen komitea matkustaa Winnipegiin saadakseen selväksi Manitobassa maakuntavirkailijoiden kanssa miten siellä suhtaudutaan maan vuokraajiin.

Anna Leikas kuoli viime perjantaina

Viime perjantaina kuoli Anna Sofia Leikas farmillaan Chelmsfordissa 68 vuoden ikäisenä. Häntä jäivät suremaan hänen aviopuolisonsa Abraham Leikas, tyttärensä Ina ja sukulaisia Suomessa.

Vainaja oli syntynyt Suomessa Sääksmäellä Hämeenläänissä ja saapui Canadaan v. 1914. Hän piti ravintolaa monta vuotta Sudburyssa Durham kadun varrella.

Mrs. Leikas haudataan tänään kello 3 ip. Park Lanen hautausmaahan Jackson and Barnardin hautauskappelista.

Louise-Lorne koulupiirin kokous tk. 15 pnä

U. S. S. No. 2 Louise ja Lorne koulupiirin ylimääräinen kokous pidetään koulutalolla ensi lauantaina, elokuun 15 pnä klo 7.30 illalla.

Tässä kokouksessa päätetään kustantaako koulupiiri lasten kyydit korkeakouluihin. Koulujen tarkastaja tulee olemaan paikalla selostamassa tilannetta.

Kaikkia veronmaksajia kehoitetaan saapumaan kokoukseen.–Aino.

Lomavieraita Sudburyssa

Viime viikon vaihteessa vieraili vat Sudburyssa entinen sudbury'ainen Veikko Ellmen vaimoineen ja lapsineen. Hän kävi tapaamassa tuttaviaan Vapaudessa.

Ina ja Charles Mackie sekä heidän tyttärensä Judy, Jean ja Shirley St. Catharinesista ja Saima Johnson samalta paikkakunnalta ovat viettäneet lomaan a Penage-järvellä Gyldenien ja Kratsien luona.

Lempi ja Einar Broijer St. Catharinesista saapuivat Torontosta suurjuhlista Sudburyn alueelle ja ovat vierailleet Penage-järvellä ystäviensä luona. He ovat matkustaneet Parry Soundiin. Onnea kaikille lomailijoille!

Eilen lehtiliikkeessämme vieraili pitkänmatkan vieras, Selma Salmi, Sointulasta, B. C. Hän oli matkalla Ohion valtioon, jos a hänellä on sukulaisia.

Oli erittäin hauska tavata noin pitkämatkaista vierasta. Toivomme onnea matkalle.

Eilen vieraili liikkeessämme myös Lempi Jokinen ja Elina Kajander, Torontosta. He ovat lomaa viettämässä Sofia Pöntiön kesäkämpällä Pikku Penagella. Elina Kajanderilta saimme vastaanottaa hänen ja Kallen lahjoituksen lehtemme haaterahastoon, josta kiitos. Toivomme hyvää ja virkistävää loman jatkoa siellä Pikku-Penagella.

Lyyli ja Heikki Tuuttila sekä heidän tyttärensä Eine Torontosta vierailivat eilen liikkeessämme. He olivat viettäneet kesälomaansa Pikku Penagella Tommilan kesäkämpällä ja olivat matkalla kotiinsa. Tuuttilat muistivat lehteään lahjoituksella. Onnea matkalle!

Kunnantyöläisten lakko yritetään saada laittomaksi

Garson. — Täällä tiedoitettiin viime lauantaina, että Neelon-Garsonin kunnan taholta on tehty vetoomus työdepartmentille tarkoituksella saada kunnan työläisten lakko laittomaksi. Tiedonannossa sanotaan, että departmentti käsittelee asiaa torstaina.

Valtuuston jäsen Leo Jones sanoi että he odottavat jotain muutosta lakkotilanteessa tämän viikon aikana.

Neelon-Garsonin kunnan työläiset lakkoutuivat heinäkuun 29 pnä koska kunnan valtuusto ei käsitellyt heidän valitustaan, sanovat kunnan työläiset.

Koska valtuusmies Harold Lewis on sydänvian takia joutunut sairaalaan, niin vain kaksi valtuuston jäsentä on nykyään saapuvilla. Tämä merkitsee sitä, että kaksi jäsentä ei ole päätösvaltainen lain mukaan eikä voi korjata tilannetta tällä hetkellä.

— New Yorkin sataman edustalla olevan Vapaudenpatsaan korkeus on 151 jalkaa ja yksi tuuma.

KUOLEMAN HAAMU AFRIKAN YLLÄ

Kirj. N. Gavrilov

Suuri sientä muistuttava — kuten pilvi Saharan erämaan taivaanrannalla monien kilometrien päässä — kuva on uhkana toistaiseksi. Mutta se voi tulla todellisuudeksi muutamien seuraavien kuukausien aikana. Ranskan tasavallan toimeenpaneva neuvosto (Ranskan siirtomaavallan korkein hallintoelin) on päättänyt suorittaa atomiasekokeilun Saharan erämaassa ensi syksynä.

Valmistelutyöt tätä varten ovat olleet käynnissä jo pitkät ajat. Jo niin varhain kuin viime maaliskuussa "France Soir" tiedoitti, että erikoinen pikkukauppala on rakenteilla Hamudian alueelle (600 mailia etelään Colon-Becharista). Sinne asettuu asumaan insinöörejä, sotilasosastoja ja muita sotilashenkilöitä. Maanalaisia varastoja, vajoja ja suojia on jo rakennettu. Niinikään on tutkittu korkeimpia ilmakerroksia rakettien avulla tällä alueella viime kuukausien aikana. Näitä valmistelutöitä seuraa atomipommikokeilut. Yleensä ollaan sitä mieltä. että ensiksi kokeillaan "Hiroshimatyyppistä" pommia, joka vastaa 15,000—20 000 tonnin trotyyli määrän räjäyttämistä; sitten seuraa toisenlaisia atomi- ja vetypommien räjäytyksiä.

Kysymys herää: miksi Ranskan hallitus aikoo suorittaa ensimmäisen atomiräjäytyksen Afrikan maaperällä? Ei ole pitkää aikaa kulunut siitä kun Kerguelan saaret, jotka ovat tuhansien mailien päässä astutuista keskuksista, suunniteltiin kokeilupaikaksi. Kuitenkin nyt valittiin Sahara — atomiräjähdys erämaassa uhkaa miljoonien afrikkalaisten elämää. Yleensä on tunnettua, että voimakkaat tuulet puhaltavat suuren erämaan keskeltä monien kuukausien ajan vuodessa ja erikoisesti Guinean lahdelle. Nämä tuulet voivat kuljettaa kuolemaa aiheuttavaa radioaktiivista tuhkaa hyvin suurelle osalle tätä osaa mannerta.

Ranskan hallituksen päätös ensi kädessä merkitsee sitä, että se haluaa pönkittää hajoavaa siirtomaavaltaansa. Viime vuosina Ranska on menettänyt kolme siirtomaataan Afrikassa; Tunisian, Marokkon ja Guinean. Veristä sotaa on käyty melkein viisi vuotta Algeriassa, jonka kansa ase kädessä puolustaa vapauttaan ja itsenäisyyttään. Voimakas kansallinen vapausliike leviää nopeasti mustan Afrikan maissa. Sieniä muistuttavien pilvien avulla Ranskan kolonialistit uskovat voivansa alistaa afrikkalaiset, saada heiltä myöntymys jäädä edelleenkin uuden surullisen kuuluisan siirtomaavaltion hirttonuoraan. "The British Timesin" taholta huomautetaan, että afrikkalaiset pitävät atomipommia "valkoisen ihmisen aseena" ja että siirtomaavallat voivat käyttää sitä omaksi hyväkseen. "Länsi-Afrikan hallitukset protestoivat sitä vastaan kun ulkomaalainen valta aikoo räjäyttää lähel'ä niiden rajoja pommin, välittämättä siitä mitä vahinkoa voi aiheuttaa radioaktiivinen sade ja jota voidaan käyttää heitä vastaan."

Suunnittelemalla sarjan räjähdyksiä Ranska toivoo vahvistavansa asemaansa NATO:ssa päästäkseen Anglo-Amerikan "atomiklubin" tasavertaiseksi jäseneksi.

Suunnitelma toimittaa atomiräjähdyksiä Saharassa on nostattanut afrikkalaisten kansojen vihaa. Nigerian ammattijärjestöjen keskuskomitea on lähettänyt sen johdosta ankarasanaisen protestin.

Sen johdolla järjestettiin mielenosoitus Ranskan konsulaatin edustalla Lagosissa. Tämä sama ammattijärjestöjen keskus kehoitti boikottamaan ranskalaisia tavaroita. Tuhannet poliittiset johtajat ja yleistä luottamusta nauttivat henkilöt Nigeriassa, Ghanassa, Guineassa ja toisissa Afrikan valloissa ovat ilmaisseet vihamielisen protestinsa.

Ilmaisten Afrikan kansojen tahtoa ja toivomuksia Liberian presidentti Tubman, Guinean presidentti Sekou Toure ja Ghanan pääministeri Kwame Nkrumah äskettäin Monroviassa pidetyssä kokouksessa lupasivat käyttää kaikki keinonsa estääkseen atomipommikokeilut Saharassa.

Afrikan kansa ei ole yksinään tässä taistelussa. Eri puolilla maailmaa olevat monimiljoonaiset oikeamieliset ihmiset tukevat heitä. Ranskan halu toimittaa atomipommikokeiluja nyt, jolloin Neuvostoliitto ja Amerikka neuvottelevat sellaisten kokeilujen lopettamisesta, näyttää hyvin kummalliselta. Se osoittaa, että Ranskan hallitsijat eivät halua ottaa huomioon ihmisten tahtoa pyrkiä lievittämään kansainvälistä jännitystilannetta.

MIKSI BRYNNER SÖI VAIN VODKALASIN?

Viime kesäänä esitettiin amerikkalainen elokuva Unkarin kapinasta, jossa Yul Brynner näytteli neuvostoliittolaisen majurin osaa. Tämän esityksen johdosta on Brynner saanut avoimen kirjeen Nikolai Krjutshkovilta, neuvostoliittolaiselta elokuvanäyttelijältä. Krjutshkov kirjoittaa:

"Parahin herra Brynner.

Olen kuullut, että Te olette niittänyt mainetta amerikkalaisissa elokuvapiireissä arvoituksellisen ja luotaamattoman venäläisen sielun tulkitsijana. — Mielenkiintoni heräsi: ehkäpä, ajattelin, ehkä Te olette lahjakkuudessanne suorittanut syväluotauksen ja paljastanut tuntemattomia piirteitä slaavilaisen kansan luonteessa.

— Havaitsin, että elokuvan kohokohta on kohtaus, jossa kumarrutte nostamaan huuillenne vodkalasin — hampaillanne, juotte sen yhdellä siemaukse'la tyhjäksi ja tämän jälkeen pureskelette lasia ja nielette sen. Veren juostessa huuliltanne te lausutte hymyillen: "Se on vanha venäläinen tapa."

Tuo kohtaus järkytti minua suuresti. Mikä syvä ja rikas symboliikka! Venäläinen majuri sieppaa lasin hampaillaan. Se on hyvin luonteenomaista. Millä hän sen muuten sieppaisi — hänen kätensähän ovat yötä päivää täynnä punaisia hyökkäyssuunnitelmia. Hän syö tyhjän lasin. Tietenkin! Mitäpä muuta nälkäinen venäläinen voisi syödä? Veri juoksee hänen huuliltaan. Hänenlaiselleen verenhimoiselle venäläisel'e se on aivan normaalia niin sanoakseni arkinen tila. — Olen niin täynnä kunnioitusta Teidän osoittamaanne venäläisten tapojen tuntemusta kohtaan, että kerron Teille seuraavassa pari seikkaa, joista käsikirjoituksen laatijanne ehkä ei ole ollut tietoinen.

Kun kerran esititte venäläistä, Teidän ei olisi pitänyt tyytyä lasin syömiseen, vaan Teidän olisi pitänyt syödä myös pöytäliina. Ensin pureskelette lasia — sitten siirrytte pöytäliinan syömiseen. Samalla voisitte hienosti hymyillen lausua: — "Näin teki aikoinaan Rurikin veljenpoika."

Ja koska venäläinen sankarinne on yksinkertainen ja vilpitön mies, jonka harteita painaa kommunismin ies, olisitte voinut panna hänet syömään pöydänkin. Vatsalauseeksi. Tietenkin käyttämättä apunaan veistä ja haarukkaa, sillä niin pitkä'le venäläiset eivät ole vielä päässeet.

Ei olisi ollut myöskään pahitteeksi, jos olisitte tehnyt kuten me venäläiset teemme aamulla noustessamme. Silloin me hyppäämme vuoteesta, haukottelemme ja syömme suuhumme patjan. Säästyäksemme vuoteen korjaamisesta, joka on niin ikävää.

Teidän — Nikolai Krjutshkov.

Golda Meir jää syrjään

Jerusalem. — Israelin ulkoministeri, rouva Golda Meir on ilmoittanut vetäytyvänsä syrjään politikoinnista. Hän ei aio enää asettua ehdokkaaksi marraskuun vaaleissa.

Yleisesti ennustellaan rouva Meirin seuraajaksi Abba Ebania joka on toiminut maansa suurlähettläänä Yhdysvalloissa.

TILATKAA VAPAUS!

Hyviä lahjavoittoja aluejuhlatansseissa

Keski Ontarion suomalaisten vuotuiset aluejuhlat, vietetään tänä vuonna Työn Puistossa Lockerbyssa, elokuun 22 ja 23 pnä. Vanhojen perinteiden mukaisesti CSJ:n aluejuhlatansseissa lauantaina, elokuun 22 pnä jaetaan hyvät ovipalkinnot niille, joille onnetar sattuu erikoisemmin hymyilemään sinä iltana.

Ensimmäisenä lahjavoittona on miesväelle erittäin mieluinen ¼ tuuman sähköpora, minkä ostoarvo on huomattavasti yli $30. Se on ovipalkinto, mikä sopii kenelle tahansa kodinomistajalle ja muulle "tee itse" harrastajalle.

Erikoisesti naisille sopivana lahjavoittona on yhdellä vetämisellä viikon käypä oikein sievä "matkaherätyskello", jonka kuka tahansa matkanainen (tai mies) panee mielellään matkalaukkuunsa.

Ja siinä tapauksessa jos lahjavoitot sattuvat menemään "ristiin" — sähköpora naiselle ja matkakello miehelle — niistä tulee erittäin hienot joulu- tai muut lahjat asianomaisille.

Valmistelut aluejuhlien hyväksi oavt käynnissä alueen kaikissa osastoissa ja aluejuhlatanssien ovilippuja on saatavana etukäteen järjestön kaikilta jäseniltä. Ovipalkintojen jakoon oikeuttavat tanssiliput maksavat vain 25 senttiä kappale mutta sisäänpääsyyn tarvitaan kuitenkin 2 lippua.

KUOLLUT

Anna Sofia Leikas

(O.S. MATTSSON)

Kuoli St. Josephin sairaalassa Sudburyssa perjantaina, elokuun 7 pnä 1959, 69 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäi hänen miehensä Abraham Leikas ja tyttärensä Ina, molemmat Chelmsfordissa, Ont.

Vainaja lepää Jackson & Barnardin hautaustoimistossa, 83 Larch Street. Hautaus tapahtuu (tänään) tiistaina klo 1.30 ip. Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa.

KUOLLUT

Eino (Wirtanen) Wirta

Kuoli Sudbury-Algoma Sanatoriumissa perjantai-iltana, elokuun 7 pnä 1959, 70 ikävuodellaan.

Lähinnä suremaan jäi hänen rakastettu vaimonsa Lempi (o.s. Rajala), poikansa Arne ja tyttärensä mrs. Paul Kauhanen (Aune), yksi lastenlapsi Janet Kauhanen, kaikki täällä Sudburyssa.

Vainaja lepää Jackson & Barnardin hautaustoimistossa, 83 Larch Street. Hautaus tapahtuu (tänään) tiistaina klo 3. ip. hautaustoimiston kappelista Park Lawn hautausmaahan Sudburyssa.

KIITOS

Täten haluamme lausua parhaimmat kiitoksemme kaikille, jotka tavalla tai toisella ottivat osaa meidän vihkiäisiimme.

Kauneimmat kiitoksemme myös niistä monista arvokkaista lahjoista, joita saimme vastaanottaa.

Kiitollisuudella,

LIISA JA PEKKA SUOMINEN

460 MABLE AVE. SUDBURY, ONTARIO

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

MYYTÄVÄNÄ

SINGER JA YM. MERKKISIÄ vaihdettuja ompelukoneita — poljettavat $10.00 lähtien, sähköllä toimivat kuljetettavat ja pulpettimalliset $40.00 lähtien. Takaus ja vähittäismaksuehdot. ELNA SEWING CENTRE, 9 Cedar St., Sudbury.

MYYTÄVÄNÄ

6 HUONEEN TALO MYYTÄVÄNÄ, missä on nykyaikainen kylpyhuone ja puolikellari. Huomattava käteismaksu halutaan. Jos olette kiintyneet: soittakaa OS. 3-3141 jälkeen klo 6 illalla. (6-8-11)

LÄÄKÄRI JA KIRURGI

DR. L. HOOEY

Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729

Medical Arts rakennuksessa

260 Cedar St., Sudbury

UUDET 1959 FORD AUTOT NYT NÄHTÄVÄNÄ

TODELLA SIROJA — KOKONAAN UUDET MALLIT JA ETUISUUDET

McLEOD MOTORS & Equipment Limited

65 LARCH STREET

Puhelin OS. 3-9501

SUDBURY

Ikkunat ja ovet erikoisalamme

Nykyaikaisilla koneilla varustetussa verstaassamme kykenemme valmistamaan kaikenkokoisia PUISIA IKKUNOITA JA OVIA sekä niiden KEHYKSIÄ. Välitämme myös valmiita sisä- ja ulko-ovia kohtuullisiin hinnoin.

Varastossa:

Kaksinkertaisia ikkunoita (5 vuoden takuu)
Penelyte ja Barclay pöytälevyjä
Metalliireunusta
Vaneerilevyjä
Lattialevyjä
Saranoita ja lukkoja
Maaleja ja vernissaa

"Thix Jelled" uutuusmaali on

Mainiota kaikenlaisiin pintoihin sisällä ja ulkona. Kokeilkaa tänä keväänä. Nopeasti kuivavaa ja helppoa maalata. — Ei tipu pensselistä.

SUDBURY PLANING MILL

D. G. Hromlak, omist.

Puh. OS. 5-6771, ill. OS. 3-0055 11—19 GINO ST., Copper kadun päästä ylös. — SUDBURY, ONTARIO

RITARI AGENCIES LTD.

VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO

7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

VÄLITÄMME RAHAA SUOMEEN

UUSI KURSSI VOIMASSA NYT!

PIENIN SUMMA 5,000 SMK. $16.50 YNNÄ LÄHETYSKULUT $1.00

JOKAINEN SEURAAVA 1,000 SMK. 3.30

Rahalähetykset toimitetaan vastaanottajalle 10-14 päivän kuluttua. Jokaiselle lähettäjälle lähetetään vastaanottajan tai Suomen postikonttorin antama kuitti.

VAPAUS TRAVEL AGENCY

Box 69 Sudbury, Ontario

• NYT SAATAVANA KIRJAKAUPASTAMME •

SUURI LÄÄKÄRIKIRJA

Kirjallisuutemme suurimpiin teoksiin kuuluu 45 suomalaisen lääkärin yhteistyön tuloksena syntynyt "Suuri Lääkärikirja", jonka päätoimittajana on dosentti Niilo Saksela. Siinä esitetään 1,106 sivulla ja 900 kuvalla koko se lääketieteellinen tietomäärä joka tällä hetkellä on Suomen lääkärikunnan ensirivin miesten tutkimusten tuloksena saavutettavissa.

Teoksen toimittaja kirjan esipuheessa sanoo: "Nyt ilmestyvän 'Suuren Lääkärikirjan' tekijöitten harras toivomus on, että se todella kykenisi auttamaan lukijoitaan tautien merkityksen ja luonteen samoin kuin niiden ehkäisyn ja hoidon ymmärtämisessä ja täten osaltaan täyttäisi tehtävänsä nykyaikaisessa yleistajuisen lääketieteen valistustyössä."

Teos hakemistoineen käsittää 1121 sivua ja 900 kuvaa. HINTA SID. $8.00

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

BOX 69 SUDBURY, ONT.

Kirjakaupassamme on nyt suurin ja monipuolisin romaanikirjojen valikoima, mitä on ollut moneen vuoteen

Nyt ovat varastossamme Netta Muskettin uudet romaanit.

NETTA MUSKETT:

VARJOT VÄISTYVÄT

235 SIVUA — HINTA SID. $3.25

Tämän Netta Muskettin uuden romaanin tapahtumat alkavat Maxinen lapsuuden Intiasta ja kärjistyvät huippuunsa sodan runtelemassa Euroopassa, missä ihmiset ovat joutuneet paljon kokemaan ja paljon kärsimään. Se on kertomus kiihkeästä, epätavallisesta naisesta, Maxinesta, joka ei oppinut tyytymään puolinaiseen onneen — hänen ehtonsa oli kaikki tai ei mitään.

NIKO KAZANTZAKIS:

VIIMEINEN KIUSAUS

432 SIVUA — HINTA SID. $4.00

Niko Kazantzakisin teos Viimeinen kiusaus muuttaa rohkealla otteella ristiinnaulitsemiskertomuksen realistiseksi ja vaikuttavaksi romaaniksi. Se kuvaa levotonta aikaa — tuttujen historiallisten hahmojen todellista ja elävää elämää värikkäässä arkipäivässä. Roomalaisten legioonien 'suojeluksessa' he elävät vapaudentaistelijoiden ristien varjossa; näitä ristejä kohoaa teloituspaikoilla kautta maan. Huomispäivän pelossa ja hengellisessä kodittomuudessaan he turvautuvat väkivaltaan, rakkauteen ja uneksivat luvatusta vapauttajasta.

NIKO KAZANTZAKIS:

VAPAUS TAI KUOLEMA

338 SIVUA — HINTA SID. $3.25

Vapaus tai kuolema on saanut nimensä kreikkalaisten vapaaehtoisjoukkojen taisteluhuudosta heidän käydessään vuosisatojen aikana toivottoman epätasaista kamppailua vieraita vallanpitäjiä vastaan. Romaani kertoo eräästä kapinayrityksestä ja sen verisestä kukistamisesta turkkilaisten hallitsemalla Kreetan saarella 1800-luvun lopulla. Se kertoo voimakkaista, alkukantaisista ihmisistä ja on täynnä läikehtivää tunnetta, villiä huumoria, raikasta aistillisuutta ja jylhää tragiikkaa. Romaani on uusi vakuuttava todistus nyky-Kreikan suurimman kirjailijan valtavasta luomisvoimasta, joka lunastaa hänelle aseman aikamme suurimpien kertojien joukossa.

JOHN STEINBECK:

VIHAN HEDELMÄT

444 SIVUA — HINTA SID. $3.75

John Steinbeckin Vihan hedelmät on amerikkalaisen kirjallisuuden merkkiteoksia ja yksi meidän aikamme harvoja todella suuria romaaneja.

Romaani kertoo köyhän vuokraviljelijän Joadin perheestä taloudellisen ja yhteiskunnallisen kriisikauden puristuksessa. Oklahoman maanviljelijät raatavat pienillä, vuosi vuodelta yhä hedelmättömämmillä palstoillaan, jotka heidän esi-isänsä aikoinaan ovat vallanneet intiaaneilta. Maa ei kuitenkaan ole heidän omaansa; sen omistaa untematon 'hirviö' nimeltä Pankki. Eräänä päivänä pankin edustajat ilmoittavat, että maasta muodostetaan suurviljelmiä ja vuokralaiset saavat lähteä kodeistaan.

Corbett T. Thigpen ja Hervey M. Cleckley:

EEVAN KOLMET KASVOT

291 SIVUA — HINTA SID. $3.85

"Vuoden erikoisin ja kiintoisin kirja"

Elämä itse on antanut aiheen tähän poikkeukselliseen kirjaan. Lääkärien kertoma, mielikuvitukselliselta tuntuva kuvaus nuoresta aviovaimosta, jossa yhdistyi kaksi toisilleen vastakkaista persoonallisuutta, jotka lopulta muuntuivat vielä kolmanneksi.

TLATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.

BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Väinö Linnan kuuluisat romaanit

MUSTA RAKKAUS

212 SIVUA - HINTA SID. $2.50

"Musta rakkaus" on romaani suuresta, tuhoavasta intohimosta, työläiskorttelissa tapahtuva Othellon-tarina. Kirjan päähenkilöinä ovat leskeksi jääneen työläisen ainoa tytär Marjatta ja varaton tekniikan opiskelija Pauli, jotka sattumalta tutustuttuaan rakastuvat toisiinsa sokeasti. Vastuuton, hölläsuinen Unto on kuitenkin tätä ennen kerran vietellyt kokemattoman Marjatan. Paulissa herää ensimmäisen huumauksen jälkeen epäilyksiä, jotka tytön onnistuu hätävalheillaan vaimentaa. Mutta kun Pauli pian saa kuulla asian oikean laidan, kehittyvät tapahtumat väkeväksi rakkauden, mustasukkaisuuden ja kuoleman tragediaksi.

TUNTEMATON SOTILAS

KANSANPAINOS KUVITETTUNA

443 SIVUA - HINTA SID. $2.00

Väinö Linnan kirjaa, "Tuntematon sotilas", on Canadassa myyty enemmän kuin mitään muuta Suomessa kustannettua kirjaa. Siitä huolimatta on sillä edelleenkin kysyntää täällä.

"Tuntematon sotilas" on epäilemättä merkittävä ja vaikuttava kirja. Se on rehellinen ja aito ja antaa sellaisen kuvan ihmisistä sodassa, että sen täytyy olla tosi.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited

Box 69 Sudbury, Ontario